

502

281(3)
5-98

10 ✓

ՍՐԻՈՅ ՀՕՐՆ ՄԵՐՈՅ

ԵՓՐԵՄԻ ԽՈՒՐԻՆ ԼՍՈՐԻՈՅ

ԳԻՐԻՔ ԵՂՕԹԻՑ

Տարագրեալ 'ի Հայրապետութե՛ն Տեառն
ԵՓՐԵՄԻ Արքայնագոյն Կաթու-
ղեկոսի ամենայն Հայոց:

Հրամանաւ Տեառն Ներսիսի Առաքելաշնորհ Արհի-
եպիսկոպոսի և Արիաջան Առաջնորդի ամենայն Հայոց
որ 'ի Ակրս:

3000

Ծրօնիս Իրեղւոյսն Պարոն Եւկանիոս Արքեպիսկոպոս:

ի ՏՓԽԻՍ

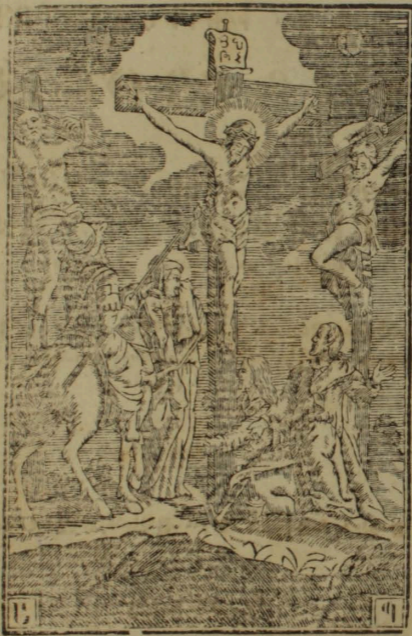
A / 990

ՊՅՊԱՐԱՆԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ:

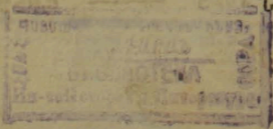
1825 ————— 1877

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Հ ԳՐԱԴԱՐԱՆ ԻՆՍՏ.
ԿՐԱԴԱՐԱՆ
БИБЛИОТЕКА
Императорского Православного
Синодального Училища

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Հ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ինչ որ հող ամս հաւատացեալ Երկիրպագեմ քեզ Վնածին
 Սոյ զաւժուսին համանին Մե իշխանն մի քն առաջին
 Ն. Ընդուն

1679

~~2247~~

Ասէ՛ր քրտոր Սեֆո Հոյն ԵՓԵՄԻ Խորհրդն Ատրուց՝
Ատրուց ի՞նչ ընդ Ատրուցն :

(Ա)

ՏԵ՛Ս ՏԵ՛Ր ՔՍԵՌՒՄ
պանս իմ՝ և զցաւս հողւոյ իմ, յ
բազմամեղիս • զանձն ներեան և ՚ի
քեզ առաջնորդեան :

Որ սասցեր՝ դարձարեւք առ իս , և ես
դառնամ՝ առ ձեզ :

(Բ)

Ինձ լքելոցս ողորմեան • ինձ եղկելոցս օգ-
նեան • ինձ խաւարելոցս ճառագայթեան •
Ինձ

ինձ մուրեկոյս առաջնորդեա՛ւ, որ լի եմ
մեղք և անթիւ յանցանօք, և ՚ի յորձանս
անօրէնութեան տարբերեալ ծփիմ:

(Գ)

Որպէս պետրոսին ձեռնարկեա՛ւ, գոչեմ
որպէս մաքսաւորն արդարանալ:

(Դ)

Շնորհեա՛ւ որպէս զաւագակին, բնոց ինձ
զգուռն կենաց ճանապարհին և մեծ աբ-
քունական առագաստին:

(Ե)

Ո՛վ խորք մեծութեան և իմաստութեան՝
կա՛լ զբժշկեալս՝ որ ՚ի խորս ծովուն ան-
կեալ եմ մեղք, զերծո՛ւ և զօրացո՛ւ զիս
առնել զկամս քո, սգալ և լալ ՚ի տուէ
և ՚ի գլշերի զամենայն անօրէնութիւն և
զհեղեղութիւնս իմ:

(Օ)

Այբիւրդ կենդանութեան՝ արբո՛ղ զճարա-
հոգիս իմ յառատաբուղիս վտակէ քում-
մէ, որ պայքեալ տոչորիմ ՚ի բազում
անօրէնութեանց իմոց, խթեա՛ւ ՚ի քարա-

ցեալ սիրտ իմ • և հանն ինձ արտասուած
սպաշխարութեանս

(Լ)

Գանձդ ամենայն բարութեանց • շնորհեա՛
լինձ դանկի միոյ չափի 'ի բազում քո առատ
բարեացդ՝ որ չարաչանք եմ սղքատացեալ
և մերկացեալ • զգեցն՝ և կերակրեա՛ն զիս
արտասուօք սպաշխարութեանս :

(Լ)

Ե՛կի ճշմարիտ քրիստոս՝ որ լուսաւորեա
լամենայն մարդ՝ լուսաւորեա՛ն զխաւտրեալս
մեզօք • բանց զաչս սրտի իմոյ • և հաստա
տեա՛ն յերկիւղ և 'ի սէր պատուիրանաց
քոց :

(Թ)

Մի՛ դատեր • և մի՛ դատապարտեր զիս տէք
լուս անբաւ զաղիւր դործոց իմոց • և մի՛ կա
ցուսցես զիս ընդ այլոն՝ որք զայրացւցին
զքեղ • այլ ընդ՝ վառաւորեալսն վառա
ւորեա՛ն • և ընդ պատկերոցն պատկեա՛ն և ընդ
բերկչելոցն ուրախացն :

Եւստ է ինձ տէր • բայց յուսամ յողոր-
 մութիւնսդ • քո • զի և շունք կերակրին 'ի
 վշտանաց անկեւոյ սեղանոյ սն իւրեանց •
 շուն հոջեան զիս սը՝ զի դայցեմ զկնի • քո •
 Հովիւ բարի՛ խնդրեան զիս զմուրեալս •
 Նաւասպետ բարի Յիսուս՝ փրկեան զիս 'ի
 բազմութենէ ալեաց ծովու մեղաց խնոց •
 և տիր ինձ նաւահանդիսաւ խաղաղութե՛ն :

(ԺԼ)

Տիր ինձ տէր սուգ • և արտասուօք կաշո-
 ղացն զմարմինս իմ • կակղացն դքարա-
 ցեալ սիրտս իմ • և ժողովեան զմիտս իմ
 'ի քեզ : Տնջեան զբազմութիւնս յանցա-
 նաց խնոց • և շնորհեան ինձ զօգուտն իմ •
 Բնկան և մի անտես առներ զհառաչանս
 սրտի խնոց :

(ԺԲ)

Տիր ինձ իմաստութիւն • և անկեան տէր
 զահ և զերկիւղ • քո 'ի սրտի իմում •
 Լուսաւորեան զխորհուրդս իմ • կաշողացն
 զմարմինս իմ ժուժկալութիւնս կալ 'ի սրտա-
 ուրեանի • քում յամ ժամ : 6 Բայց

(Ժ.Գ.)

Բաց տէր զաչս սրախ խնայ • և լուսաւորեալ
հոգւով զ սրբի • Պարզ և եւան ինձ առաջ խաղ
հուրդս և առաքինի վարս՝ ողբալ հանա
պող • ահի՛ և դողութեամբ կալ առաջի՛
յսմ ժամ անշուշտ :

(Ժ.Գ.)

Ո՛վ բարերար և մարդասէր տէր՝ առանց
չարչարանաց և ժուժկայութեանց զխնոր
աղատեցայց ՚ի բաշմութենէ մեզաց խնոց •
զի մարմնովս ախար եմ • և հոգւով խա
տար • ողորմեա՛ տէր՝ և որպէս կառնիս օգնեա՛
ինձ •

(Գ.Ե.)

Ընդհանալ տէր՝ մի վասն բաղում չարեաց
խնոց անտես առներ զիս • այլ դարձիւր
՚ի յիս՝ և դարձն զսմ ցանկութի իմ ՚ի բեղ •
և գրեզ առ բ միայն սիրել ՚ի բոլոր սրտէ
խմիկ : Ի նուաղ և յանպաճայճ կերակրոց
անբնոջ պահեա՛ զմարմնիս իմ •

(Ժ.Զ.)

Պատկերացն տէր՝ զանհրաժեշտ գալուստ

քո առաջի աչաց իմոց • և զաղաց ի զմաւմինս
 իմ սգալ և լալանդադար յերկիւղէ ահնդ
 դատաստանաց քոց • և մի վահեր զգութ
 արարչահան սիրոյ 'ի ստեղծուածոյս քս' որ
 մեղօքս եմ մեռեալ :

(ԺԼ)

Աճեցո՛ տէր զբարիս գործել ինձ յամե
 նայն ժամ • և խափանեան՝ զամենայն չարիս
 'ի չար մտաց իմոց • 'ի պիղծ և յանուղղայ
 գնացից՝ և 'ի չար սովորութենէ դադարեցո՛
 զիս • և հաստատեան՝ յերկիւղ և 'ի սէր
 պատուիրանաց քոց :

(ԺԵ)

Արեգակնդ արդարութեան՝ վերկէջ իմ և
 ազատիչդ Յիսուս Քրիստոս • 'ի լոյս քո
 նպաւինիմ • լուսաւորեան և ջերմացո՛
 զսիրտս իմ : Հրակիւղեան՝ զչար խորհուրդս
 իմ • և հալեան՝ զսառնամանիս մեղաց իմոց :
 Ծնորհեան՝ տէր գարուն հոգւոյ իմոյ՝
 ծաղկիլ և պտղարեբել զարդարութեան
 պտուղն :

(ԺԹ)

Ազատիչք Քրիստոս ազատեան զիս'ի դառնաշունչ օգոց մեղաց ձմերայնոց, զխաւարեալ և զսառուցեալ հողիս իմ պայծառայն և ջերմացն, և ցօղեան զցօլն շնորհի ջերմութեան քո 'ի յանդաստանս մտաց սրտի իմում :

(Ի)

Հնչեան տէր զհարաւ քաղցրութեան շնչոյ հողւոյդ սրբոյ 'ի խոտացեալ և 'իթանձրացեալ սիրտս իմ, և զարթն ուրտարնդոստ փայլատախմամբ քո զսառնացեալ և ցամաքեալ միտս իմ :

(ԻԱ)

Բանց տէր զփահեալ դուռն սրտի իմոյ, և ծագեան 'ի ներքս զլուսաւորութիւն ճառագայթից քոց : Արբեան և զազա մեղաց իմոց, և զվերս հողւոյ իմոյ բժշկեան : Ամրացն երկիւղիւ քո և զօրացն աւննել զարդարութիւն յամենայն ժամ :

(ԻԲ)

Աղբերացն տէր զզլուխ իմ 'ի բղխումն

արտասուաց • լուսն զԹաշախն հողւոյ խնոյ •
սրբեան զգայարանս խմ • Եւ զգործօղս չար-
եաց՝ Թախարկեան՝ ի զՂԵԱՄԻ ջերմ սիրոյ քո՝
զգաստ մարմնով կեալ ՚ի պատու կրնի քում

(ԻԳ)

Չղեան տէր զձեռն քո ՚ի նաւ արեկեալս՝
որ ընկղմեալս եմ ՚ի խորս չարեաց • Թրկեան
դէս ՚ի սաստիկ ծովածու մի բանու թեանէ մե-
ղաց խնոյ արեաց • Սանձեան տէր և կարկեան
զխատերախ միտս խմ ՚ի զբարկանց և ու-
նայնու թեանց կենցաղոյս •

(ԻԴ)

Եւքն տէր զճարսու հողւոյ խնոյ յոռա և
տարուղն շնորհէ քումնէ • և մի անտես առ-
նէր զտոչորումն սրախ խնոյ • Պապակիւմ ՚ի
տապոյ չարեաց խնոյ • զովացն և լուսն զա-
պականեալ և զհոտեալ շրթունս խմ ջրով
սղորմու թեան քո •

(ԻԵ)

Ծաղեան տէր զլուսուսուորու թիւն և զխա-
ղաղու թիւն շնորհաց քոյ ՚ի սրախ խմում •
Եւ զցաւազին գիշեր մեղաց ՚ի մտաց խնոյ

Հալածեան . և մարմնոյ խնոյ շնորհեան զարե-
ականն վարս՝ առաքինութեամբ . կեալ 'ի-

Հաճոյս կամաց քոց :

Եւ Հանն զխուշ մեղաց 'ի սրտէ խմկէ . զե
հողի իմ Հարաջար վերաւորի . և սերմանեան
սերմն բարի 'ի սրտի իմում աճեցուցանել
և պտղաբերել զարդարութեան պտուղն :

(Ի.Օ.)

Հալածեան տէր զխաւար 'ի հողաց խնոյ .
և զգեցն 'ի լոյս արդարութեան ճառա-
գայթից քոց : **Օ** արդարեան երկիւղիւ , զղջ
մամբ և արտասուօք զօխրտ իմ . երկնցիկ 'ի
գատաստանաց քոց և պահել զամենայն
պատուիրանս քո :

(Ի.Զ.)

Օ արթն զիս տէր յահագին խորութե-
նէ քնոյ մեղաց . և զտարակուսեալ մարմնս
իմ զգաստացն յամ գործս բարիս . խորհիլ
միշտ մեծաւ երկիւղիւ , և առնել զհաճոյս
քո յամենայն ժամ :

(Ի.Է.)

Ղ քառեան զիս տէր 'ի ծառայութեան քո

Արդոց • և խառնեան՝ ի թիւս ճառայից քոց՝
որք սիրեցին զքեզ և զպատուիրանս քո
սրահեցին • տուր զերկիւղ նոցա ՚ի սրտի
իմում • և ուսն զիս գնալ ՚ի շաւիղս գնացից
նոցա :

(ԻԹ)

Թեթևացն զկարիս մարմնոյ իմոյ՝ և յաճախեան յիս զչնորհս Հոգւոյդ սրբոյ՝ լինել տաճար և բնակարան անային կամաց քոց :

Ենչադ սիրով սիրել զքեզ և ատել զամ քանկու թիւնս և զսէր աշխարհիս այսորիկ • որով եղև կորուստ և անցումն Հոգւոյս :

(Լ)

Որորևան տէր յանհարգաբնակ տնապատ տիս • և ՚ի ձեռն սորին արժանաւորեան զիս խառնել թառաջին սուրբ հարանցն արի և զգաստ ժուժկալու թեամբ ժառանգել զսոստացեալ պարզեան :

(ԼԵ)

Առաջնորդեան ինձ տէր ՚ի նեղ և ՚ի նուրբ ճանապարհն • որպէս տառաջնորդեցեր սրբ քոց • և զօրացն զտկարութիւն իմ ժուժ

կայութեամբ և համբերութեամբ զնալ
'ի ճանապարհն քո ջերմեռանդ սրտիւ ։

(ԼԲ)

Վայեակց անբիսելանէ և 'ի թարախնէ հողիս
իմ և լուսն անայլին ջրով ։ հողևոր աղիւղ
համեմեան ։ և անուշահատ իւղովդ սրբով
օծեան և զկատարեալ առողջութիւնն ձեռեանս

(ԼԳ)

Լնօսրացն տէր զքուն աչաց խնոց և թափեան
զնիրհումն 'ի զլէսոյ խնոց ։ զի ծանրացեալ
զանդաղանօք՝ սրսշարէ զմարմինս իմ ։

Լրան զիս անբարթունս և սրտքատոս յամենայն
Ժամ ։ զի զգատութեամբ և արդարութեամբ
վարեցից զկեանս իմ ։

(ԼԴ)

Տես տէր զլքումն որովայնի խնոց որ զօրացեալ է
'ի վերայ իմ ։ հանապաղ ցանկայ կերակրոյ և
լմպելոյ՝ և համեղութեան խորտկաց . այլ դու անբարօղ
կարեան զցանկութիւն մարմնոյս տենչանաց ։

(ԼԵ)

Եւ քանզի միտք իմ յնդեալ սղտորեալ

բանուսդուշեայ շրջի 'ի հասանա երկրաւոր
կենցաղոյս • այլ դու ահք լուսաւորեան
զատս հոգւոյս առանց գրաւմանց և երկին
առթեանց՝ արի և զդաստ ամենայորդոր
վաթով դալ զհետ առաւաճային սի
ւոյ .քո :

(Լ Գ)

Հալածեան ահք զնամ չար մտածմունս եր
կաքարչս 'ի խորհրդոց մտաց իմոց • արմատ
բարեաց անկեան հաստատուի 'ի սրբի ի
մում • և սրտուդ շնորհաց 'ի հոգիս իմ
նկարեան :

(Լ Ե)

Մղաչեմ բարեբար և ողորմած ահք՝ ար
թունս և զուարթունս պատրաստեան զլս •
ուսն ինձ զնայ 'ի ճանապարհս .քո բարի •
• զի արժանի եղէց մեծի վառաց .քոց :

(Լ Զ)

Սէ .բանդի ցանկութիւն ճաշակման՝ անկե
ղբաղեցուցանէ զվիսս իմ • արդ՝ հալածեան
զսրկաբատուի յինէն յորմէ խաբեցայ միշտ •
և էկ շաղկեան զլս երկինդիւդ .քով սրբով :

(10)

Առաքեալ Տէր զմի 'ի սերունդէկոյ քոց՝ բե-
րելով կայծակն հրոյ՝ մերձեցուցանել 'ի-
ջրթունս իմ • և հանցէ 'ի բաց զանօրէնուիս
իմ • և զմեզս սրբեացէ • և զխորհուրդս իմ
մարբեացէ • և զազաւելուիս իմ՝ Յնջեացէ և
լուսաւորեացէ զմիտս իմ • ժառանգել
նովաւ զկեանսն յաւիտենից •

(11)

Առաքեալ ահր զբաժակ ուրախարար հոգ-
ւոյդ սրբոյ 'ի յեղիկելիս՝ որ ծարաւիմս առ-
բեղ • արբն և զուարթացն զեռանդն սիրոյ
քո • Լ'յծ և 'ի բաց Յնջեա զմիտս զառնուե
յանցանաց իմոց •

(12)

Առաքեալ ահր զլոյս քո • և լուսաւորեալ
զմիտս իմ • և զխորհուրդս իմ՝ լուսով
զխտութեան քո • զխաւար մտաց իմոց հա-
լածեալ և զտհարութիւն անձին իմոյ կակ-
ղացն 'ի ջանս և 'ի վաստակս հոգւոյ
իմոյ •

(108)

Առաքեան տէր պէտք չտակ խաղաղութեան
քո վերահասող և պահապան անձին խմյ
որպէս իշխանութիւն՝ գնալ ՚ի վերայ ի թի
և քարբի . և կոխել զամենայն զօրութիւնս
թշնամուցն . և զիս պահեան տէր որպէս
բիբ ահան ընդ հովանեաւ թևոց քոց :

(109)

Յորժամ երթայցեմ ՚ի ճանապարհի , մի
թողուր զիս միայն . այլ առաքեան զպնա
կանութիւն քո զինի իմ , պահելով զիս
յամենայն փորձութեանց սատանայի ՚ի
տրէ և ՚ի գիշերի : Առ չտալ թոյլ մե
ղանչել յողորմիկ և թոյլ մտաց խմոց . այլ
կոծել զկոծ ՚ի վերայ մեղաց և անօրէնու
թեան խմոց :

(110)

Պահեան զիս տէր ՚ի բանից և ՚ի գործոց .
՚ի տեսութեանց և ՚ի դերիչ խորհրդոց . և
զերէիւղ դատաստանի քո տպաւորեան ՚ի
սրտի իմում , անղբալ յօժարութեան մը
տօբ փութալ և պահել զպատուիրանս քո :

A
990

(106)

Փահեան ահբ զգուռն մեղաց խնայ . և
բայ ինձ զգուռն լուսայ և արդարութե .
զե երկնազալաց սիրտ Եկից զհետ խնայ
արարչիդ : Աս սասցեր՝ եկայք առ իս մտ
աշխատեալք : Եւ գարձեալ թէ՛ որ ինդ
բէ , առնու . որ հայցի , գամնէ . և որ
բաղխէ՛ բացցի նմա :

(107)

Նայեանց ահբ ՚ի մերկութիւնն անձին խնայ՝
զոր կողոպտեաց թշնամին . և այժմ՝ խայ-
տառակ և ամօթալից կամ առաջի քո :
Մարդասիրեան և զգեցի ինձ հանդերձ .
մից՝ և ուրախացի ՚ի կոչումն բաղմուց . քոց :

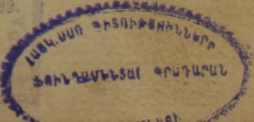
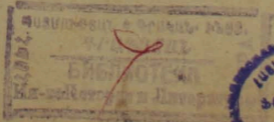
(108)

Օգեցի ինձ մը զպատմու ճանն զառաջին
զոր մերկացայ մեղօք իմալք . յից զանու
խտկալութիւնդ . քո յիս և լուսախայլ ողոր-
մութեամբ . քո զարդարեան զմերկութիւնս
իմ :

(109)

Ի՞նք ահբ ազալակի անառակիս՝ որ ա
Բ 17 ԺԾ

177
207
3006
1679

մօթով կամ առաջի քո • զգանձ հայրենի
վատնեալ սուլամահ կորնչիմ • կերակրիլ
հաւասար եղի խողից անասնոց և նմանե
ցայ նոցա :

(ԽԹ)

Մի մերժեր զիս տէր 'ի հայրենի գթոյ
քո • համարձակիմ 'ի խնամ սիրոյ քո • 'ի
ծնողէդ վերջացայ' և զորդիութիւն իմ
ուրացայ : Հայր' մեղայ յերկինս և առա
ջի քո • չեմ արժանի կոչիլ որդի քո • արա՛
զիս իրրեւ զմի 'ի վարձկանաց քոց :

(Ծ)

Չարդարեան զիս տէր մեծաւ երկիւղիւ
քո • և դարձն յանառակութենէ 'ի յար
դարութիւն • յաղտեղութենէ 'ի սրբու
թիւն • 'ի ծուլութենէ 'ի զգաստութիւն •
ժուժկալութեամբ գնալ 'ի ճանապարհս
քո ուղիղա :

(ԾԼ)

Դադարեցն զիս տէր 'ի չարաչար խորհր
դոց իմոց • և յառնելոյ զկամս մտաց իմոց
և մարմնոյ իմոյ • զահագին օր գալստեան

քո տէր նկարեա՛ն առաջի աչաց իմոց • դու
զալ և սարսիլ ՚ի դատաստանեաց քոց :

(ԾԳ)

Պայծառացի՛ տէր զլապտեր հոգւոյ իմոց
որպէս հուսանացն իմաստնոց • և շնորհեա՛ն
պատրաստել արթնութեամբ՝ ընդ առաջ
ելանել երկնաւոր փեռայիդ • զի մի մաս
ցուք արտաքս որպէս զխմար հուսանան :

(ԾԳ)

Օ՛անն տէր ինձ զճանապարհս քո և ուսն
ինձ զարդարութիւնս քո • հեռացի՛ տէր
զմարմինս իմ ՚ի խորհրդոց չարեաց՝ և հաս
տատեա՛ն յերկիւղ բարեաց • սուրբ և անա
բատ կեալ առաջի քո յամենայն ժամ :

(ԾԴ)

Օ՛անօրէնութիւնս իմ ջնջեա՛ն տէր ՚ի յոյս
բարեաց և յերկիւղ քո զմիտս իմ բեւե
ռեա՛ն • լցեալ սիրով սպասել և ակն ունել
մեծի գալստեան քո :

(ԾԵ)

Օ՛որացի՛ զիս տէր ՚ի պատուիրանեաց քոց՝
անսալ երկիւղիւ • դողալ և սարսիլ
ի

՚ի դատաստանաց .քոյ • խնդրել զարդարու-
թիւն և զիրաւունս երեսաց .քոյ • առնուլ
զպարգևս շնորհաց .քոյ :

(Ծ.Օ)

Արձակեա՛ն զիս տէր ՚ի կապանաց մեղաց
խմոց • և զհնացեալս մեղօք՝ վերտախն նո-
րողեա՛ն • և զխաւարեալս ՚ի ցանկութեանէ
մարմնոյս լուսաւորեա՛ն գնալով ՚ի ճանա-
պարհս խաղաղութեան • զի տեսցին աչք իմ
զվերկութիւն .քո՛ զոր պատրաստեցեր
սրբոց .քոյ :

(Ծ.Է)

Բժշկեա՛ն տէր զանբժշկելի հիւանդու-
թիւնս իմ • որ կարկամեալ գնիմ ՚ի մահիճս
մեղաց խմոց • և դեգերեալ կամ ՚ի դուռն
երկրորդ սելովմոց • սպասել և ախն ունիլ
մեծի գալստեան .քո :

(Ծ.Ը)

Հրամայեա՛ն տէր ինձ որպէս զանդամս
լուծին առողջանալ • խորտակել զանկո-
զինս ցաւոց խմոց • շրջել ընդ կամարարս
քո • ՚ի տան տեառն և ՚ի դաւլթս անց

Տաղկիլ և նչ մեղանչել: Խորտակեա՛ տէր
ղբուհութիւն սատանայի • հատ և ՚ի բայ
ընկեա՛ զղորութիւն նորա • արգել զյար-
ձակումն նորա ՚ի վերայ իմ • զի տարա-
պարհակ վարեալ զմարմինս իմ, տանի ընդ
արձակութիւն ճանապարհի՛ որ տանի ՚ի-
կորուստ և յարսիանութիւն:

(ԾԹ)

Յիշեցո՛ տէր զբողեալ և մոռացել մտաց
խնոց զահաւոր և զսոսկալի դատաստան
քո • զպատիւ և զփառան արդարոցն • և զան-
ներելի տանջանան մեղուորացն • և նորք
զարհուրեալ դողացո՛ զմարմինս իմ տեսա-
նել զմահ հանապաղ առաջն աչաց խնոց:

(Կ)

Բեռեա՛ տէր զմարմինս իմ ընդ երկիւղ
քո • և ընդ սէր պատուիրանաց քոց • և
զհրամայեալն ՚ի նմա՛ երկիւղիւ լսել •
առանց ճանձրութեան կատարել միշտ՝ և
մերկանալ ՚ի մեղաց և ՚ի ցանկութեանց
կենցաղոյս • և սրայծառանալ վարուք ա-
ռաքինութեան:

(ԱԼ)

Փրկեա՛ն զիս տէր 'ի գաղտնաճիգ 'նեախց
սատանայի • որ բաղում մեքենայիւք պա
տեալ պաշարէ զիս : Աւար առեալ զմիտս
իմ • վարէ 'ի գերութիւն ցանկութեան
մեղաց • առնելով ծաղր և այսին կատակա
նաց թշնամեաց :

(ԱԲ)

Ամբացն զիս տէր յերկիւղ քո • և զօրացն
զօրութեամբ քո • զհիւանդութիւն հոգւոյ
իմ • և առողջացն • և զցաւս մարմնոյս բժրչ
կեան և զջերման սրտի քո հաստատեան 'ի
սրտի իմում • չարչարակից լինիլ սրբոց քոց :

(ԱԳ)

Դարձն զգերեալս 'ի սատանայէ • և զմե
զօք վաճառեալս եղիպտական և խիտ
տանջանացն՝ վրկեան 'ի բռնակալ չար բս
նպատուորաց դիւայն • և յեղէգնահոխ մե
ղացն հանցեա՛ն և արկցես զիս յերկիրն առե
տեաց :

(ԱԴ)

Բնկղմեա՛ն տէր զթշնամին իմ ընդ զօրութի
վա

Վարաւօնի • զի սարունացեալ 'ի վերայ իմ
խրոխտայ • դարձողանելով զիս յառաջին
յանցանն ընդ իշխանութիւն իւրով ծառա
յել մեղայ և անօրէնութեանց :

(ԱԵ)

Օրծն զիս տէր 'ի լերինս քարանձաւի •
կամ 'ի տեղի անապատի • ուր և ողորմու
թիւն քո առաջնորդեսցէ ինձ , հանդիպիլ
մեծի վառաց անուան քո • տալ ինձ ըզ
թեւ աղանակերոյ Հոգւոյդ սրբոյ՝ թըռ
ջիլ և վերանալ խառնիլ յերամն արդա
րոցն :

(ԱԶ)

Եւաննեցն զիս տէր յօթեանս արդարոց
քոց • և զհանդիստ աշխատութեան սուրբ
հարցն պարզեւեմ ինձ • անտէս արա զյան
ցանս իմ և դատաւորեալ պսճատացն ի
սուրբս և ընդ սիրելիս անուան քո :

(ԱԸ)

Հաստատեմ տէր զխաղաղութիւն և ըզ
պայծառութիւն լուսոյ կենաց անձին ի
մոյ • զի մի խտորիցիմ յաջ կամ յահեակ •

և դատապարտիմ յաւուր զալսական քո՝
պահանջելով զյետին նաքարակիան մինչ
խապառ :

(ԱԲ)

Ան մերժեր զիս ՚ի բազմագութ ոչորմու-
թեանց քոց , զապաւինեալս ՚ի բեղ ամ-
բայն՝ աներկիւղ պահելով յամենայն ո-
րոգայթից պատանայի , զի մի՛ գերի վա-
րեալ տանիցէ զմիտս իմ՝ ՚ի զբազումն և ՚ի-
չար ծառայութիւն :

(ԱԹ)

Ուսն զիս տէր առնել զարդարութիւն ,
խօսել զճշմարտութիւն , սիրել զսրբու-
թիւն , և ասել զաղտեղութիւն , խտորիլ
՚ի չարեաց , և գնալ ՚ի ճանապարհս բարեց :

(Է)

Երբեցն զիս տէր յարողաց՝ որք զան ՚ի-
մերաց իմ , բմբռնել զիս ՚ի մեղս և ՚ի ծու-
լութիւն անժուժկալութեան , մոռացումն
առնել յանցանաց իմոց , և նչ տալ յիշել
զօր հատույման , և զսարսելի պատասխանն
որ ասէ , երթ աչք յինէն անխճեւք ՚ի հուրն
յաւիտենից :

(ՀԼ)

Անդնեոս զիս տէր 'ի գլխամանէ . և 'ի բազմալեզ անդնդային խորութենէ վերացն և բարձրացն թեօք Հոգւոյդ սնյ 'ի խնդրուածս հաճոյից 'ի նորողումն և 'ի լուսաւորութիւն մատցս . 'ի ջնջումն մեղացս . և 'ի կատարումն սուրբ պատուիրանաց քոց :

(ՀԻ)

Խնդրեմ տէր զեղծեալ և զկորուսեալ քո պատկերս՝ որ 'ի մէջ աղբի և տղի մեղաց վահեալ կամ . զիտ ւծեալ աւելաւ շնորհի քո և զիբ 'ի գանձանակն առաջին յորմէ անկաւ :

(ՀԳ)

Ե՛կ տէր 'ի տեսութիւն հիւանդացեալ հոգւոյ իմոյ . զիբ զձեռն քո 'ի վերայ իմ . բժշկեմ տակով զօրացիր սու զմահիւնս քո . և երթ 'ի տուն քո արդարութեան :

(ՀԴ)

Ե՛կ տէր 'ի խնդիր մոլորելոյս՝ որ յաճեալ շրջիմ արտաքոյ հօտի պատուիրանաց քոց . գազանաբեկ եղեալ և քարալէժ մե-

զօք հառախնատիւն 'ի դիւաց • ըմբռնեան և
ան 'ի վարախ հայրենի և խառնեան 'ի դա
ռինս հօտի քո :

(ՀԵ)

Հեռեան ան զհետ ձողապրելոյս 'ի քէն •
արագապէս փութացիր • հաս և ըմբռնեան
դաստամբեալս 'ի ձայնէ հոջման քո • և
դէր 'ի բանդ հասարնաց անխղելի սիրոյ քո :

(ՀԹ)

Մը Թողուր զիս տէր հեռանալ 'ի սիրոյ
պատուիրանաց քոց' և 'ի վարուց առաքի
նութեանց • այլ յորդորեան առաւելու
յաճենայն գործս արդարութեան • առանց
մեղաց և առանց իրիք խափանուածոց պաշ
տել զքեզ սրբութեամբ և արդարութի
առաջի քո զամենայն առուրս կենաց խնոց :

(ՀԺ)

Մը մատներ զիս տէր 'ի ցանկութիւն մե
ղաց • 'ի քուն աչաց և 'ի ցանկութիւն
մտայ • այլ պարտպեան երկիւղիւ • և ապրեցն
յաճենահար չար դիւացն և յաշխարհա
կան զբօսանաց :

(28)

Մէ յապաղեր տալ ինձ զփրկութիւն հոգւոյ և զջերմութիւն սիրոյ • զկերակրոյ պարկեշտութիւն և զմարմնոյ ժուժկալութիւն • զարտասուաց բլխումն • զանգաղար աղօթս • զհնազանդութիւն և զհաճութիւն յուսոյ •

(29)

Յաղթեա՛մ տէր հակառակամարտին իմոյ • և զօրացո՛ղ զիս ընդդիմակաց լինիլ պատերազմողին 'ի վերոյ իմ • և զգեցո՛ղ ինձ ըզրահն հաւատոյ • պահօք և աղօթիւք սրբբեւ զաղտս ցանկութեան և զխորհուրդս մարմնական • և առնուլ զնորհս փրկական •

(30)

Տնւր ինձ տէր տեղեւ սպաշխարութեան • աշխատութեան հանգիստ • խաղաղութիւն հոգի • և արդարութեան ճանսպարհ • ամբութեան զէն • հաստատութեան յոյս • և սնտութեան երկիւղ •

(31)

Լնցո՛ղ զիս տէր ընդ անհուն անցից մեղաց՝

խորաթուիչ ծովահեղձ ցանկական կեն-
ցաղոյս • և շնորհեա՛ ինձ 'ի լոյս աչացս՝
և 'ի մտացս տեսութիւն • 'ի հանդիստ կե-
նաց • 'ի հանդիպումն շնորհաց • 'ի շաւելոյս
ճանապարհացն արդարութեան :

(28)

Շնորհեա՛ ինձ տէր լալ աչացս • արտաս-
ուաց հոտումն • մեղաց սուգ • մտաց սրտի
երկիւղ • ոսկերաց իմաց սարսափումն և
դողումն վասն տանջանաց • կենաց ճանա-
պարհ • և անդաբար պաղատանա :

(29)

Երեսցն՝ զիս տէր 'ի պատուիրանաց պահ-
պանութի • որով յայտնի թութհալութիւն
'ի մարտ պատերազմի • քանսարկուին յաղ-
թութիւն • 'ի մարմնի մեռանիլ • և պայծա-
րանալ 'ի հանդիսի :

(30)

Կէցի զիս տէր երկիւղիւ և զզմամբ • ար-
տասուօք և հառաչանօք • սիրով և սրբու-
թեամբ • շնորհօք և ճշմարտութեամբ •
դիտութեամբ և ամենայն առաքինութի :

(26)

Տնջեան տէր զբաղմունքիսն մեղաց խնոց
և թափեան զբուր դառնութեան յանցա
նացս . և պարարեան զխրտ իմ արբամմը
սուրբ Հոգւոյդ . և զփշաբեր մարմինս իմ
լցն շնորհք . զարդացն և 'ի պաղաբերու
թիւն փոխարկեան :

(27)

Երեւցն տէր զշնորհս քս՝ զգութ և զս
ղարմութիւն քս 'ի պաշտօնեայս քս . և տա
ճորացն զիս՝ բնակարան լինիլ ամենասուրբ
Հոգւոյդ . մի ևս ծառայել մեղաց և ա
պականութեանց :

(28)

Բժշկեան զիս տէր 'ի հարարութենէ և
յամբարտաւանութենէ . 'ի սնախառուէ .
'ի մարդահաճութենէ և յոխակալութիւն .
'ի նախանձու և 'ի յատելութենէ և յա
մենայն չարութենէ :

(29)

Փրկեան զիս տէր 'ի մարդկային գովեստից
'ի փառաց և 'ի մեծարանաց . լոյս կարծե

լով զխառարս՝ համբաւեն 'ի վերայ իմբա-
 քի՝ զեղկելիս և զողորմելիս: Համբաւեն զիս
 առաքինի • և ես եմ արտասուելի և ան-
 թիւ մեղօք լի: **Մ**ածկեա՛ զիս 'ի լուսոյ սուտ
 գովութեանց և երանութեանց, զի ոչ գի-
 տեն զմեզս իմ: **Ն**րեիմ սրբութեամբ՝ և
 լի եմ սղտեղութեամբ, կերպարանիմ ա-
 ռաքինութեամբ՝ և կեամ՝ անառակութիւն
 վայլիմ երկիւղածութիւն և վարիմ մարդա-
 հաճութեամբ, ճանաչեմ զճշմարտութիւն
 և խօսիմ զստութիւն, գիտեմ զարդարու-
 թիւն՝ և գործեմ զանօրէնութիւն:

(2Թ.)

Քաւեա՛ զիս տէր 'ի մեղաց և 'ի բամբա-
 սանաց, և թող ինձ զանժուժկալութեանն
 և զժուլութեանն, զորկորստութեանն և
 զգատարկաբանութեանն, զցանկութիւն աղտե-
 ղութեան, զհայհոյութիւն և զամենայն
 բիծս չարեաց:

(Դ.)

Ասցո՛ զիս Թր հատտատուն անշարժ 'ի տեղե-
 վորձանաց պատերազմի, առանց երկիւղե-

քաջ և սինտ հաւատով և յբողբեականս
սիրով՝ զօրաւիգ լինել ընդ եկեւոց զիւայն
'ի վերայ իմ. զինեան զիւ ամբակուռ զինու
քո՝ տալ պատերազմ և յաղթել թշնամուցն
հակառակամարտի. որ կամի իսպառ զիւ

որսալ :

(ԳԼ)

Օ ընկղմեալս տէր 'ի խորս մեղաց հանցես
և բերցես 'ի լոյս պատուիրանաց քոց. և առ
բեղ կոչեսցես զհեռացեալս 'ի քէն. և
թողցես զգործս իմ անառակութեան. զա
պաւինեալս 'ի բեղ մխիթարեսցես. զարձա
կեալս 'ի կապոյ պատուիրանաց քոց՝ ըմբռ
նեան ընդ լուծ սիրոյ քո :

(ԳԼԲ)

Օ գութ սիրոյ քո տէր միաւորեան յիս.
և զարգեցեալս 'ի կապանաց բանալի՝ արձա
կեան. և խղեան զկապանս մեղաց իմոց.
առաջնորդեան ինձ 'ի ճանապարհ. և տեղի
յարկից պատրաստեան. և պաւկեան լըսքս քո :

(ԳԼԳ)

Հաղորդս արան զիւ տէր աստուածային սի

բոյ .քո • սիրել զպատու իրանս .քո և գնալ 'ի
ճանապարհս .քո • չարչարել մենչե յմահ վն
անուանդ .քո • մտանել 'ի վառս և դասել
ընդ սուրբս .քո • և ուրախանալ մեշտ ընդ
կամարս .քո :

(ՂԴ)

Գթան 'ի մեղուցեալ և յեղկելի անճն իմ
տէր • խափանեան զանառակ ցանկութիւնս
իմ • սրբեան զաղտեղութիւն մեղաց • և
քաւեան զանբէնութիւնս իմ • բժշկեան
զվերաւորեալ հոգիս • և առողջացն գհի
ւանդացեալ մարմինս իմ • ցրուեան զչարն
յինէն • և ժողովեան զբարիս և վից զսա
կասութիւնս իմ :

(ՂԵ)

Ըռաջի .քո անկանիմ և խնդրեմ զթողու
թիւն մեղաց իմոց • զպաղատանս իմ ընկանլ •
և քաւիչ լեր յանցանաց իմոց • սրայծառացն
և լուսաւորեան զխորհուրդս և զմտս իմ •
կարողացն զմարմինս իմ անդադար կալ 'ե
վառարանութիւն անուանդ .քում սրբոյ :

(ՂԶ)

Օ անկեալս մեղօք կանգնեան տէր և զխո

յեալս 'ի Թշնամայն դեղատուեան • բարձ
ղցաւս մեղայ և վերացն զկսկիճ յանյա
նայ • յախշտակեան 'ի դառն մահճայ • և
ազատեան յանդրոմ տանջանաց • 'ի մարմնա
կան յղլմանայ հեռայն և 'ի դասս ճգնա
ւորայն դասեցն :

(ՊԼ)

Եր վերահացու և պահապան անձին խնց
նիլ տէր իմ Յուուս. պահեան զիս 'ի դիւայ •
և իրկեան զիս 'ի մարդկային լիտանաց •
Հսկումաւորայ յաղթեան և կացն զիս 'ի
մեջ պատերազմորայ քաջ և բնտեր լինիլ •
գործակցեան ինձ լինիլ քաւարան մեղայ և
համբերել վշտայ • աւարինաջան գործովք
հանդիպիլ քում սատուածային շնորհայդ :

(ՊԹ)

Այն ինձ տէր վայ ինձ • զի մեղօք կոր
ծանեցայ • և մաօք իմովք ազտեղեցայ •
'ի բարեաց ունայնացայ և 'ի սիրոյ ցամա
քի ցայ • 'ի լալոյ խաւարեցայ և 'ի գնալոյ
դադարեցայ : Ոչ ունիմ աչս լալոյ և աշ
տասուայ • Տիկի Բ տարակուսեալ • զի յոյս
և ակն բարեաց ոչ ունիմ : Գ 33 Անտ

(ԳԹԻ)

Անդհնեա՛ տէր զաարարերեալ անճն իմ որ
լի՛ եմ մեղօք և անթիւ յանցանօք . և
խարշեալ և տրոհեալ եմ ամենայն ան-
դամօքս . յոտից մինչև ցգլուխս ապակա-
նեալ . և չէք հնար բժշկութեանս . եթէ
ոչ՛ իբէն տէր իմ Յիսուս . խոնարհեա՛ առ
վերաւորեալս դեղատուութեամբ . և մի
գարշեր ՚ի չարահոս ակտայելոյս :

(Ճ)

Հեռացո՛ տէր զլեւրան իմ ՚ի բամբասելոյ .
և զլեզու իմ ՚ի չար խօսելոյ . զահանջս իմ
՚ի չարզուր լսելոյ և զճեռս իմ ՚ի յախշա-
կելոյ . և զոտս իմ ՚ի յանառակ դնացս եր-
թալոյ . և զամենայն անդամս իմ զգաստա-
ցո՛ միշտ զհաճոյս քո կատարել :

(ՃՆ)

Մեղայ քեզ տէր մեղայ . զի յանցեայ զպա-
տուիրանսաւ քով . ՚ի լուսոյ կենաց ելայ՝
և մտայ ՚ի խաւար մի . զսց ցանկանալով ալ
տեղութեանց : Խսիրոյ քո հեռացայ՝ ըմ-
բռնեցայ ՚ի չարէն . և եղէ որդի կորս-

տեան • ողորմեան ինձ բազմամեղիս բարե-
բար՝ զի դու միայն ես մարդասէր :

(ՃԻ)

Դքեզ տէր ապաւինիմ • որ քաւարան ես
մեղաւորաց • և իախուցելոյս դարան • արան
իախտտական զթշնամին իմ • Օգնական
զայլ ոք ոչ ունիմ • բայց զքեզ միայն ունիմ
պահապան անձին իմոյ՝ ի վտանգից իրկեան •
՚ի յորոգայթից ապրեցն • և արժանի արան
զիս լինել որդի յաւիտենին :

(ՃԻ)

Ողորմեան ինձ տէր կենաց և քաւիչ մեղաց •
կատարիչ խնդրուածոց և արձակիչ կապե-
լոց • բաշխող պարզեաց և տուիչ ամենայն
շնորհաց :

(ՃԻ)

Դուր տէր զաղաչանս իմ • և ընկած զպա-
ղատանս իմ • քաւեան զյանցանս իմ • և
կատարեան զխնդրուածս իմ • արձակեան ըզ
կապանս իմ • և բժշկեան զհոգի իմ • առողջ
ջայն զմտրմինս իմ և ուղղեան զգնացս իմ •
փութացն զիս ժամանել յօթեանս նրց քոց :

(ՈՆ)

Հարածեան տէր զբազում ախտաժետու-
թիւնս իմ • զցաւս 'ի մարմնոյս' և զպար 'ի-
հաււոյս • զքուն 'ի գլխոյս' և զյաղումն որ-
հորոյ: Պահեան զսորհուրդս իմ անզբաղ •
զսիրտս իմ սուրբ • և զմիտս իմ լուսաւոր •
զցանկութիւնս' առ քեզ • և զյոժարու-
թիւնս' յաղթս 'ի սուէ և 'ի գլխերիւ

(ՈՅ)

Բղխեան տէր 'ի գլուխ իմ աղբիւր վտա-
կաց • և զանդս մտաց իմոց սուղեան • զազա
յանցանաց իմոց լուս' • և բրբեան զթարախ
վերաց իմոց • զխուշ մեղաց իմոց խլեան և
անկեան զբոյս կենաց: Աճեցն տէր զարդա-
րութիւն' և նուաստացն զանօրէնութիւնս
մեռն զմարմնոյ ցանկութիւն' և ներսզեան
զհոգւոյս կենդանութիւնս:

(ՈԷ)

Արջեան տէր զմեղուցեալ անձն իմ 'ի քեզ
զի մերձեալ առ քեզ ոչ իշխեմ' • սրա-
կառ իմ յամբոյ' և զարհուրիմ 'ի գործոց
իմոց • ոչ ունիմ' առ քեզ համարձակու-

Թիւն՝ զի ես ինձէն եմ կորուսեալ ,
Դասուքք պատուիրանաց քոց հեռացայ՝ և
մերկացոյ ՚ի փառաց քոց • այլ դու տէր
գլխիս և ողորմեա՛ • զի ստեղծուած եմ
անարատ ձեռաց քոց :

(Ո՛Ր)

Ո՛հ իշխեմ՝ տէր անյայտ լինել • զի ողոր-
մած ես գլխիս • և փառս անձառ խոտաշ-
քար դարձելոց մեղաւորաց • այլ ես զար-
հուրիմ և դողամ • և երկնչիմ ՚ի բազում
և յանթիւ մեղաց իմոց • զի պատրեալ խա-
բեցայ յորսողէն • և արդ զինչ լինիմ եղ-
կելիս՝ որ տարակուսեալ եմ ՚ի կենաց :

(Ո՛Թ)

Ա՛րա՛ զիս տէր ՚ի սուգ և յարտասուս վասն
մեղաց իմոց • զի ծանրացեալ եմ անօրէնու-
թեանն բեռաւի՛ • և յոգեալ աշտեղի խոր-
հրդով • շնտ ներեցեր ինձ զի ոչ խրատե-
ցեր զիս ՚ի մարմնի • արդ ստրսեալ դողամ •
Թէ ոչ մեան ինձ այսպիսի չարիք :

Ա՛ղաչեմ բարեբար տէր՝ մի կոչեր զիս յա-
տենի • և տանջանաց մի մատներ զիս • այլ

փրկեա՛ն 'ի հրոյ դեհեհնին • և 'ի վասնդիցն
ապրեցո՛ն • և ողորմեա՛ն ինձ • զի դու միայն ևս
մարդասէր •

(ՂԺ)

Այն ինձ տէր՝ զի ծփանք տարակուսանաց
պատեն զիս • և զսիրտ իմ խռովեն • զոր
աղօթեմ ո՛չ գիտեմ • Սաղմսեմ և ո՛չ իմա-
նամ • շրթունք իմ բարբառի՛ն և միտք իմ
ճողոպրեալ յաճի այսր և անդր և զկայումս
ո՛չ ունի • Եւ կամիմ զի իցէ անդ՝ բայց ո՛չ
դադարի • ո՛չ տեսանի արդեօք և ո՛չ բմբռնի •
զուր աշխատիմ և ո՛չ ինչ օգտիմ • որպէս
ձայն հնչեալ սղինձի և ծնծղայի՝ Թափուր
և ունայն դատիմ • և անպատու դտանիմ
յամենայն բարեաց •

(ՂԺԼ)

Ընկալ տէր զմոլորեալս որ վախուցեալ
կամ 'ի լերինս • որպէս ծառայ չար 'ի
տեառնէ հալածեալ վասն մեղաց • Եւ 'ի
սուրբ եղբարց հրաժարեալ եմ • 'ի սուրբ
պաշտամանց հեռացեալ • զի սիրող էի
մեղաց՝ և նախատինք հրօնաւորաց • անյադ

ի մեղաց և ՚ի զըկանաց: Անդուծ էի աղ-
քատաց՝ և հակառակ սպասաւորաց • ան-
ողորմ էի հիւանդաց՝ և անմխիթար աշխա-
տողաց • չէի իսկ արժանի կսալ ՚ի մէջ ճրգ-
նաւորաց:

(ՈՒԲ)

Հանգն տէր զչնորհս Հոգւոյդ սրբոյ ՚ի-
վերայ իմ • որ միայն եմ ՚ի պատերազմի ա-
ռանց օղնականի: Արեւն տէր զտաճար
հոգւոյ իմոյ՝ և առիս լեր ընդ երեկոյս:
Բաց զաչս հոգւոյ իմոյ՝ և լուսաւորեան ըզ-
միտս և զխորհուրդս իմ: Տնւր ինձ զօրու-
թիւն տէր իմ Յիսուս և ընկալ զօրհնա-
բանութիւն բերանոյ իմոյ: Ի խոր քնոյ դի-
շերոյ զարթն զիս գոհանալ և օրհնել ըզ-
բեզ՝ որով զմեզս իմ քաւեցից:

Շնորհեան ինձ սուգ և արտասուս լալոյ
և սգալոյ • և անդադար աղօթելոյ առա-

ջի քո:

(ՈՒԳ)

Դատեան ան զդատապարտօղն իմ որ յան-
գգնի ՚ի մերայ՝ մարտ եդեալ ընդ իս ցան-

Կութեամբ և անժուժկալու թեամբ • Տու-
 լութեամբ և որկորստու թեամբ • փառա-
 սիրու թեամբ և մարդահաճու թեամբ • բար-
 կու թեամբ և սրամուտ թեամբ • ատելու-
 թեամբ և չարաչար հայհոյու թեամբ •
 սնասխառու թեամբ և սնապարծու թեամբ •
 հպարտու թեամբ և անբարտաւանութիւն •
 բանիւք և գործուք և խորհրդուք զօրա-
 ժողով լինել ՚ի վերայ իմ • և ընկղմէ զես
 ՚ի խորս չարեաց •

(ՂԺԳ)

Ավուես տէր զԷնարհս քո ՚ի վերայ մասանց
 անդամոց իմոց • Լցի տէր զմարմին իմ արե-
 ութեամբ և ժուժկալու թեամբ • և զհո-
 գիս իմ երկիւղիւ և գողութեամբ • զսիրտ
 իմ սիրով և արդարութեամբ քո • և զմատ-
 իմ լուսով և իմաստութիւն քո • զխորհուրդս
 ՚իմ հանձարով գիտութեան քո • և զուս-
 իմ գնալ ՚ի շուեղս արդարութեան և զբե-
 րան իմ անդադար սաղմոսել քեզ զոհու-
 թեամբ և օրհնութեամբ • զաս իմ յորդա-
 բուղիս արտասուօք • և զհոտատելիս իմ

հոտտեղ զհոտ գիտութեան՝ ի կեանս զըս-
տելիս իմ լսելով զձայնն տեւեաց որ տակ-
թողեալ լիցին քեզ ամենայն մեզք քոս

(ՂԺԵ)

Մինչև յերբ անաս տէր չար դարձողնս,
որ նչ յագի իմով կորստեամբ, այլ հանա-
պազ սկիզբն տունէ չարեաց, և ՚ի բաց
կորդեալ խափանէ զիս ՚ի բարեաց և յա-
ւարքինութեց, և հեռացուցանէ զիս ՚ի-
սրբութեց, և ՚ի յաւիտենից կենաց արտա-
քրս հանէ զիս: **Խ**տարեցուցանէ զտաս-
ւորութի աչացս, և ապահանելով գերէ բլ-
միտս իմ, և վարէ զիս ՚ի չար ծառայութի
յանցանաց, ՚ի ձեռս անօրէն դահձայն
մատնէ զիս, և տանի ՚ի տեղի չարչարանաց,
և արկանէ ՚ի բանտ կապանսց մահու, կա-
ցուցանէ ՚ի մէջ խաւարատէր սորսաւորաց,
և ՚ի տոռունս մեղաց կապէ զիս, և արդ-
ես եղկելիս զի՞նչ լինիցիմ, եթէ ոչ դու
տէր օգնես ինձ:

Տես տէր զլայիս և զոյբալիս, զսրտա-
տելիս և զեղկելիս, ինձ ողորմեա՛ն անօրի-

ներոյս • և շնորհեան ինձ յորդ արժասուս
 'ի գիշերի, և նշոյլ շնորհաց քոց յառա-
 ճօտի: Բայց զխաւարեալ աչս սրտի իմոյ՝ և
 բժշկեան զհիւանդացեալ հոգիս իմ • ընկանլ
 զդարձ մեղաւոր'ս և մի բարկ'ննար բաղմա-
 մեղիս տէր իմ **Յ**առու • և քանզի անթիւ
 ունիմ զչար'ս՝ ջնջեան յինէն և տուր ինձ
 զշնորհս բարեաց:

(ՂԺԷ)

Համարձակիմ տէր աղօթեւ առ քեզ •
 խնդրեմ և ոչ իմանամ • զօգտակարն հոգ-
 ւոյս յայտնեան ինձ սպորմած տէր զկամս
 բարիս • և ուսն ինձ զպատուիրանս քո:
Օբարիս՝ զոր ոչ խնդրեմ և իմանամ ան
 ինձ տուր • և եթէ ոչ գործեմ զբարիս,
 բարի արա ինձ ան • և եթէ ոչ խնդրեմ
 զոգորմութիւն, ոգորմութիւն շնորհեան ինձ
 ան • և զհեռացեալս առ քեզ կոչեան • և
 եթէ ոչ կամիմ, բռնաւորեան և 'ի քեզ
 կորդեան • և եթէ ոչ կամիմ, դարձն զիս • և
 եթէ ըմբռնիմ յաւմերէ, զերժն զիս • եթէ
 յերկրաւորս զբաղեցայ՝ 'ի խորհուրդս հո-

զե որս զըսողեցն զիս • և թէ՛ այսը և անդք
զնալ ցնդիմ, մի թողուր զիս մինչև բմբու-
նեալ տարցես 'ի տեղի յարկի վառաց

քոց :

(ՃԺԲ)

Այն հայեր տէր իմ յեղկեալ սիրտս և 'ի
զագրասէր մարմինս • զի հող եմ և մտիկը •
սիրեմ զերկրաւորս և ոչ վառվաղիմ նայել
յերկնայինսն • այլ միշտ հեշտանամ 'ի չա-
րիս • և ոչ տեսանեմ զանվտխճան վառան :
Եւ ոչ յիշեմ զառաջին սուրբ հարսն զե-
րանե լինն • այլ 'ի տիպն աշխարհիս թա-
ւալիմ • և ոչ մարբեալ վերանամ զտախ
ք առաքինիսն : Եւ զի մոռանամ զերկիւղ
գատաստանին • և ոչ դողամ յահագին դառն
տանջանացն՝ որ կայ պահեալ մեղաւորաց •
և ես ծուլանամ անհոգ լինելով 'ի վերիւ-
թենէ կենաց • շնորհեա՛ ինձ տէր սուգ և
կոծ անհանգիստ • և տրատուու սպաշա-
ւանաց :

(ՃԺԹ)

Այն յանդիմենեղ լիս տը յաւուրն մեծի ահե

զին • և մի յատենի հրատարակին հացուցա-
 ներ զիս ամօթալի • և ՚ի տեղի տոենի մի
 խայտառակեր զիս • և մի կշտամբեր յա-
 տեան դատատոսնին • և մի Թողուր ինձ
 զնչ զիտեմն լսել • և զահաւոր բարբառն
 տհարեկ որ տահեթայք յինէն ՚ի հաւր
 գեհեհնին: **Եւ** մի ՚ի բաց մերժեր ընդ վատ
 և լը չար ծառայի • և ՚ի ձեռն անօրէն
 հապոյղի մի մատներ զիս • և մի տար կերա-
 կուր որդանց Թունաւորաց ՚ի մէջ բորբորել
 բոցոյ • և մի արկաներ զիս ՚ի խաւար տառ-
 նամանեացն տարտարոսին **Այլ** վերկեան զիս
 ՚ի սաստիկ հայճականց հրոյ • ՚ի բոցեղէն
 գետոց արշաւանայն • ՚ի սաստիկ լալագին և
 խիստ տանջանայն • և յողբոց տարակու-
 սանաց • ՚ի հավիհալիւրոյ ատամայն և ՚ի
 տարսուելի կսկծանաց • ՚ի տոչորմանէ խաւա-
 յային բոցոյն • և ՚ի դժնդակ դառն աղէ-
 տից խորովելոյն • ՚ի բոցածաւալ և ՚ի շքր-
 ջտոյատ հրոյն • և ՚ի կոպկողածայն և յան-
 գաւար վայոյն վերկեան և աղատեան զիս

տէր:

(ՈՒ)

Բաղմացաւ տէր անօրէնութի՛ն ՚ի վր իմ, իբրև զբեռն աղի համ հապարի՛ բաղնմ է տխտ ՚ի հողիս իմ. և անխալիբ եմ ՚ի մեզո մարմնոյ, և զանազան չարեօք լցեալ եմ: Բայց այլ ինչ ունիմ վաստարագոյն՝ զանզղջութիւն մարմնոյ՝ որ քան զամենայն չարիս է դառնագոյն. և զի յաղօթելի ի մում ձանձրանամ. և ՚ի սաղմուսելն ոչ իմանամ. ՚ի ինչրեւ զերանուրի սղերդ անամ. և յերկիւղէ շնորհոյ դատարկանամ. տկարանամ մարմնովի և արձան աղի սիրտ իմ լինի. և ոչ ծագէ ՚ի ներս լոյսն անշիջանելի. և յաւուրն չարի ոչ ստրակալ դողամ:

(ՈՒԼ)

Շնորհեա՛ ինձ տէր՝ երկիւղ սրբութեան և սգոյ. և յորդորեա՛ առ իս աղբիւրս արտասուաց. թեթեացո՛ զժանրութիւն բեռանոյ իմոյ. և աճեցո՛ առ իս սուրբ աղօթս Փութացիւր տէր և եկ ՚ի ինչիւր մուրեկոյս. որ մերձեալ եմ ՚ի վախճան հորատեան. վասն զի խաւարեցայ ՚ի լուսոյ. և ՚ի սի-

րոյ պատուիրանաց քոց խաւանեցայ • 'ի
 չար թշնամւոյն յաղթեցայ՝ և նուազեցայ
 յերկիւղէ քումիկ : Տապալեցայ 'ի չար
 խորհրդոց չարին՝ և ցամաքեցայ 'ի շնոր-
 հաց արտասուաց սիրոյ քո • խաբեցայ
 յունայն բանից՝ և 'ի լուսաւորութենէ մը-
 տաց մոլորեցայ • ալտեղեցայ մեղօք՝ և զօր
 վախճանին մոռացայ :

(ՃԻԲ)

Տարակուսիմ անյոյս լինելով՝ որ ոչ գոյ
 հնար ապաշխարութեան • զի մարմնովս
 տկարացայ՝ պակասեալ 'ի զօրութենէ • և
 ծերացեալ նուազեցայ : Սակայն 'ի քեզ
 սպաւինիմ տէր Յիսուս հասկը յօգնու-
 թիւն ծանրաբեռնեալ ընկզմելոյս • և ազա-
 տեա՛ զիս 'ի չարեաց • որ ազատիչդ ես 'ի
 յանցանաց :

(ՃԻԳ)

Բնիակ տէր զդոյղն շաղխազի աղօթս իմ •
 որ կամ առաջի քո դատապարտեալ • այլ
 և ծոյլ 'ի զդատութենէ • մոլորեալ եմ
 'ի մտաց և յերկիւղէ ունայնացեալ եմ :

Բերան իմ այլ ընդ այլոյ բարբանջէ . աչք
իմ պշուռ . և միտք իմ զբողնուռ : ոչ ան
զբօս աղօթեմ . և ոչ սրտի մազք խնդրեմ .
ոչ հաւատով առ քեզ դռչեմ . և ոչ երկիւ
ղիւ կարդամ . ոչ արտասուօք հայցեմ , և
ոչ դողամ և տարսիմ վասն աւուրն պատաս
խանատուութեանց :

Եւ արդ տէր՝ մի՛ անսար , այլ ինու թապէս
ձրի յապաշխարութիւն և 'ի բոլս մաքրու
թեան հրոյ սրբեալ և ազատեալ 'ի
մեղաց :

Մեծաւ ջերմամբ եռացն և 'ի յորդոր
արտասուս և 'ի պաղատանս և 'ի խնդր
ուածս . և տպուորեա՛ յես զառաջին լուսա
ւորութեան կերպարանն :

(ՂԻԴ)

Ողորմեա՛ տէր մեղաւորիս՝ յանցաւորիս
անթիւ բազմութեամբ և դարձն յապաշ
խարութիւն զգերիս վտարանդեալ . և
մից՛ զես յաբունահան վառսն : Առաջ
նորդեա՛ ինձ զլեբին ճանապարհս գալ տու

քեզ • զի եթէ դու ոչ առաջնորդեսցես
ինձ, ես ոչ կարացից դալ • զի դու խն
հրամայեցեր • եթէ ոչ որ դայ առ իմ եթէ
ոչ հայր իմ ձգեսցի զնա : **Եւ** արդ տէր
իմ զթաճ՝ մի յիշեր զմեզս իմ յաճախ լըր
բութեանս՝ և զանց առներ ՚ի ծառայէս
քունմի • մի թողուր զիս մնալ ՚ի նոյն
չարիս՝ և ՚ի կեանս աշխարհիս սպառել •
այլ որպէս ընթացեալ զինի ծառայի վա
խելոյ՝ սյոպէս դարձուցանելով զիս թող
ցես զյանցանս իմ և արասցես հաղորդս
սրբոց կամարարաց քոց :

(ՈՒԵ)

Դարձն տէր զյասունն բարկութեան քո
յինէն, որ մեզք բազմօք իմովք տրամե
ցուցի զքեզ : Աղբմեան ապստամբելոյս
՚իքէն, և զանհնարին դիպեալ կոյտս մե
զաց իմոց ցրուեան • ընդ քաղցր լծոյ ծա
ռայութեան քո բեկուեան զմիտս իմ :

(ՈՒՕ)

Պարդեեան ինձ տէր Յիսուս զլալունն
դաւթի և զողբունն երեմիայի • զհառա

չունն պետրոսի՝ և զյորդաուատ վտակս
 արտասուաց կնոջն պոռնկին, զի նստեալ
 լացից անդադար՝ ի տունջեան և ի դիշերի,
 զի արժանի եղէց սրբիլ ի յաղտոյ և ի
 թարախոյ, և յորդնայլց վերաց զերծա
 նիլ, և ի բաղձաբեռն չարեաց թեթեա
 նալ՝ և դասիլ ընդ սուրբս քո:

(ՈՒԷ)

Ոչորմիլ ինձ տէր մի յամենար, զի ա
 ոանց քո վաստակելոյ յիս՝ ոչ երբէք դոր
 ծի բարի, և ոչ սերմանեալն յանդս հոգ
 ւոյ իմոյ բուսանի, զի սերմն բանի քո որ
 յիս սերմանեցաւ՝ ի չար թշնամւոյն քա
 ղեցաւ, և բուսեալն՝ ոմն ի տապոյ չորա
 ցաւ, և ոմն ի մէջ փշոցն անկեալ հեղ
 ձեալ ցամաքեցաւ, մշակելով քո յիս տէր՝
 լծեա՛ զերկուս աչս եղանց որ յիս՝ արտաս
 ուագոչ ձայնիւ սրաղատիլ առ քեզ յարա
 ժամ, զի արժանի դատոյց ողորմութեանս
 քում:

(ՈՒԲ)

Շնորհեա՛ տէր զխաղաղութիւն եկեղեց՝
 Դ

ւոյ քում սրբոյ • և ամենայն հաւատացելոց
Թաղաւորաց և իշխանաց՝ զօրաց և զօրա-
ւորաց ՚ի ճակատու պատերազմաց՝ յաղ-
թել անօրէն բռնաւորաց։

(ՃԻԹ.)

Ողորմեա՛ տէր առաջնորդաց եկեղեցւոյ՝
հայրապետաց և վարդապետաց • երկցանոյ՝
սարկաւաղաց՝ դպրաց՝ և ամենայն ուխտի
մանկանց եկեղեցւոյ առնել զիրաւունս և
զարդւրութի յամ Ժամ • հովուել զԺողովուրդս
քո • արնիլ վասն հոգւոց նոյն աւելոյլ ահա-
ւասիկ ես և մանկուէք իմ զբ ետուր ցիս։

(ՃԼ.)

Ողորմեա՛ տէր Յիսուս Քրիստոս կարօ-
տելոց և տարակուսելոց • սրբոց և այրեաց •
տնանկաց և տանց հաւատացելոց • կեն-
դանեաց և ննջեցելոց • և ուրք բնծայաբերք
են եկեղեցւոյ։ Աղքատաց՝ կերակրողաց՝
ողորմածաց՝ երկիւղածաց՝ և հիւանդաց •
նաւորոց և ճանապարհորդաց • խոտնփողաց և
ասպաշխարողաց • և անդարձ մեղաւնց • ողոր-
մեա՛ տէր և դարձն զնոսս յապաշխարութի։

(ՃԼԼ)

Ողբումեա՛ տէր եղբարց մերոց կրօնաւորաց
և միանձանց ճգնաւորաց • և որք յանձն ա-
բաշին զինքեանս յաղօթս մեր յիշել • ողոր-
մեա՛ բարերար և ըստ խրոջանելոցոց սկի-
տայից: Բաշխեա՛ առատակէս զչնորհս հող-
ւոյդ սրբոյ 'ի վերայ ամենեցուն սոցա • և
զարդարեա՛ և մկացո՛ 'ի սէր անձութեան քո •

(ՃԼԲ)

Ազատեմ տէր Յիսուս՝ և անկանխմ առաջի
քո սուրբ խաչին • բարեխօսութեամբ սորա
զազաչանս իմ ընկալ • և զինդ բուսածս իմ
կատարեա՛ • և զօրութեամբ սորա զօրայն
զես 'ի կոչմանս յոր կոչեցայ • և 'ի սրտաւ ի-
րանս քո զոր ուսայ: Տուր ինձ տէր զսա՛
'ի զօրութիւն և 'ի ժուժկալութիւն՝ 'ի
զգաստութի և յառողջութիւն՝ լինիլ պա-
հասան անձին իմոյ 'ի տունջեան և 'ի դի-
շերի և յամենայն ժամու • 'ի ննջել և 'ի
յառնել • 'ի գնալ և 'ի դադարել • 'ի գործս
և 'ի վաստակս • յաղօթել և 'ի պա-
հել • և զհաճոյս կամաց քոց կատարել •

Սա եղիցի ինձ բերդ ամուր և աշտարակ
 հզօր յերեսաց թշնամուցն, զարդարեա՛ զև
 սովաւ 'ի զարդ հողեղինաց' և 'ի լոյս անիւ-
 մանայի: **Ե**ւ յաւուրն ասեղի բարբառոյ
 գաբբիէլ յերեկի սրբոյ խաչիգ՝ լուսաւոր-
 եա՛ զխաւարեալ հողիս, մէքանալ լուսով
 ընդ առաջ անմահ փեսայիդ, խառնիլ յե-
 րամս հայրապետաց, և 'ի դասս մարտիրո-
 տացն և 'ի գունդս հրեշտակաց:

(ՃԼԳ)

Բարեխօտութեամբ սրբուհւոյ **Լ**ստուա-
 ծածնիդ և անարատ միշտ կուսիդ, և **Յ**ով-
 հաննու կարսպետին, Ստեփաննոսի առա-
 ջին մարտիրոսին, և սրբոյն **Գ**րեգորի լու-
 սաւորչին, և ամ սրբոյ մկայեց քոյ լուր
 ինձ եղիկ լոյս:

Եւ զլորելոյս ձեռնատու լեր, և մոլորե-
 լոյս առջնորդեա՛ և 'ի խաւարէ հանցես զև
 'ի լոյս, և հողւոյ իմոյ ազատութիւն շնոր-
 հեա՛: Հաստատեա՛ 'ի սէր քո, և բեւեռեա՛
 յերկիւղ քո, զտաճար հողւոյ իմոյ մաք-
 րեա՛ և առիս օթեանեա՛:

Փակեան զգուռն՝ մեղաց իմոց • և պարբու-
 պեան շուքնանակի յոտոսխէ՞ իմմէ։ Եւ ՚ի-
 մարդոց չարէ և յանիրաւի իրկեան և ազա-
 տեան զիս առաքինութեամբ • և պարզեան
 ինձ զանձառ երանութիւն քո։ Ահնդա-
 նեաց մերոց ողորմեան • և զհոգիս ննջեցելոց
 մերոց պայծառացեալ լուսաւորեան։

(ՃԼԴ)

Բարեխօս առ քեզ ունիմք զառաքեալսն
 և զմարդարէսն • և զամենայն սուրբ մար-
 տիրոսսն • զհայրապետսն և զվարդապետսն։
 Եւր ազաջանաց նոցա և ազատեան զիս ՚ի
 մեղաց իմոց • անկեան յիս հոգի շնորհաց •
 և յորդորեան զիս բարիս գործել • ՚ի ծու-
 լանայն իմում բռնաւորեան խաւանեան զիս
 ՚ի չար գործոց և սերմանեան յիս պատշ-
 բարեաց։ Բաջալերեան զիս ՚ի նեղութե
 իմում • մխիթարեան ՚ի վշտի • արժանի ա-
 րա զիս տէր իմ և Լսաուած իմ Յիսուս
 Բրիստոս՝ լինիլ քեզ խաչակից մինչե-
 ցմահ • որպէս զի ՚ի հեշուութեանց աշ-
 խարհիս հրաժարիցիմ • և եղէց երանե-

Ընացն դասակից • և առաղակին Եղէց հա-
ղորդ • և 'ի դրախտին վայելեցից զկեանս
անմահոս :

(ՈՒԵ)

Յառուրն 'ի վախճանի՝ հրեշտակ բարի
ինձ առարեան • և քաղցրութեամբ ա-
ւանդել զհոգի իմ • ընդ ուղոյ ճանա-
պարհի առաջնորդեան • և զգազանն դա-
բանակալ կործանեան • անցն՝ զիս ան-
խռով ընդ օդս խառարայինս • և զերծն
'ի չար ժանեաց գազանին • ասլբեցն և
աներկիւղ սրահեան • և 'ի կոյանս սրբոցն
հանգն՝, սպասել և ակն ունիլ զալտեան
քո :

(ՈՒՕ)

Յորժամ դաս յերկնից ասեղ վառօք և
անթիւ՛ դասիւք հրեշտակօք, զարհուրեալ
զողան առ հասարակ տարերք ամենայն՝
երկնայինք և երկրայինք • յակնաբկել քո
զօրութեանդ՝ տարսին յահեղ վառաց
անմահ թագաւորիդ և անձառ դատաս-
տանիդ և աններելի պատուհաւիդ :

(ՈՒԿ)

Յայնմ առուր և գլխս ընկանլ տէր ընդ
արդարս և ընդ հատարեալս .քո . և հար-
դաւորեան ընդ աջմէ դասուն . և սը-
տակեան ընդ սուրբս .քո . և շնորհեան
ինձ զկէանս յաւիտենից . և զանձառ-
բարիս .քո պարզեւեան ինձ . և քեզ
վառք արարողիդ՝ և պարզեողիդ իմց
բարեաց :

(ՈՒԸ)

Յիշեան տէր զհողիս ննջեցելոց մերոց
յառուր մեծիքում դալստեանդ՝ յորժամ
դաս յերկնից անձառ վառք . ահեղ և
սոսկալի զօրօք . հրանիւթ և հողեղէն զը-
ւարթնօք : Եւ հաւոր հուր առաջի .քո ըն-
թացեալ տարածանի . կեղէ գլեքինս՝ և
հալէ զըլուրս . և զաշարածս տե՛նայն առ
հասարակ տապալէ : Յայնմ առուր ահեղին
սղորմեան ինձ մանրդասէր . զի գին սուրբ
արեան .քո եմ :

Յորժամ զաղբիւրս յամարեցուցանես՝ և բղ

զգնացս զեւոց զաղարեցուցանես • զԾո-
 վու ջրոյն զանբաւութիւն սպառեցուցա-
 նես • զլուսաւորս խաւարեցուցանես • փոյն
 ահագին ընդ տիեզերս ամենայն հնչի •
 և զմեռեալսն զամենայն զարթուցանէ • և
 զաշխարհս ամենայն զողացուցանէ • և ա-
 բարաճք ամենայն յարուցեալ կան առաջի
 աստուածութեան քո : Յայնժամ դնես
 զդատողական ակօռ քո • և ընդ քեզ
 բազմեցուցանես զերհօտասան առա-
 քեալսն :

Ահաջառ դատաստանաւ դատես • յամե-
 նեցուն արդարութիւն պահանջես • զկա-
 մարարս քո պատուես՝ և զապատամբեալսն
 ՚ի ձայնէ կոչման քո՝ պատժես • և զարդարան
 փառաւորես • զմարտիրոսան և զսուրբ վը-
 կայսն պատկես • զինաստուն սուրբ կու-
 տանսն զարդարես • և յիմար կուսանացն
 զառադաստին գուն փակես • և ՚ի փա-
 ռացն և յերանութեցն հալածես • զօգին
 քո ընտրես • և զայծիսն ՚ի քէն ՚ի բաց մեր-
 ժես • և ՚ի գեհեանն առաքես՝ ուր լսլուին

է աչաց . և դառնադոյն կսկիծ ահեղ տան-
ջանաց . և հրեղինաց չար որդանց թիւ-
նաւորաց կտողացն կրճումն սաս-
մանց :

(ՃԼԹ)

Երբ՝ գթմ և յիս յայնժամ մտրդասէք
տէր և բարերար իրկիչդ իմ Յիսուս
Քրիստոս . և ողորմութեամբ քով զբ-
թացիս 'ի հոգիս ննջեցելոց մերոց՝ որք
հաւատով 'ի քեզ ննջեցին . զսբս յարու-
ցեալ կացուցես առաջի ահաւոր քո մե-
ծի դատաստանիդ՝ յայն տիեզերական հրա-
պարակին ահեղ :

Յորժամ յայտնին դործք բարւոյ և չարի
անթաղչելի 'ի մէջ ատենին՝ յայնմ ա-
ւուր ահեղի թողութիւն շնորհեա՛ յու-
սացելոց քոց . որք յանուն քո սուրբ նրն-
ջեցին յերկրի . զսբ գնեցեր սրատուական
արեամբդ քո :

Չնջեա՛ զձեռագիր ամենայն մկրտելոցս
'ի քեզ . և թող զսրարախ յանցանաց ա-
մենայն հաւատացելոց . զկամակց և զա-

համայնից • ընդ աջմէ քուսմէ դասեա՛ս • և
ղերանահանս զճայնն 'ի լսելիս ամենայն հա-
ւատացելոց աւետարանեա՛ս ասելով • եկայք
օ՛րհնեալք հօր իմոյ՝ ժառանգեցէք զյա-
ւիտենից բարութիւնսն •

(ՃԽ)

Երբ՝ տէր իմ և Աստուած իմ Յիսուս
Քրիստոս՝ բարեբար ողորմած և մարդա-
սէր՝ անսխալալ և անյիշատար՝ ընկալ զա-
ղօթս և զինդրուածս իմ • որպէս սրաղա-
տիմ և հայցեմ 'ի քէն վասն իմ և վասն ա-
մենայն հաւատացելոց • մի՛ դարձուցաներ
զերեսս քո 'ի ժառոյէս • այլ խոնարհեա՛ս
յարաջանս իմ • և լուր ինձ մարդասէր •
և ցոյց յիս զսոլորահանս քո մարդասիրու-
թեանդ զողորմութիւն • և ինայեա՛ս 'ի մե-
ղուցեալ ծառայս քո • Եւ կարգեա՛ս զիս
ընդ աջմէ դասուն • և մի՛ կացուցաներ
'ի ձախմէ ընդ ուլն՝ որք զայրացուցին
զքեզ • և մի՛ պահանջեր յինէն զանհամար
սրարախս յանցանաց իմոց • Եւ մի՛ դատա-
դարտեր զմեղաւորս յայնժամ • և մի՛

յայտնեսցին ճածուկք դործք ամբարշտութեան իմոյ յանցանաց յանաչառատեանն՝ հրեշտակացն անսանողաց և հրեշտակապետացն և ամենայն սրբոց քոց սիրողաց • այլ յաղթեալ ՚ի բուսմի մարդասիրութեանէդ արասցես այցելութիւն մեղուցեալ ճառայիս քո • և մի ըստ չար դործոց իմոց հատուցես ինձ :

Եւ մի հրամայեր կապեալ սոխւք և ձեռք հանել ՚ի խաւարն արտաքին • ուր լալ աչաց է և կրճտել ատամանոց • այլ ըստ քում գթութեանդ և բարեբարութեանդ և անյիշաչարութեանդ՝ ողորմեալ ինձ բազմամեղիս :

Յայնմ առուր զերծն զիս յամօթոյն յաւիտենից • և վրկեալ զիս յանխախճան տանջանացն • ապրեցն զիս յաննեբելի պատահասիցն՝ և բնոց ինձ զգուռն ողորմութեան քո • և մի վահեւր զգուռն **Աքքայութեան** տէր իմ տէր՝ **Աստուած** իմ **Աստուած** իմ **Յիսուս Քրիստոս** :

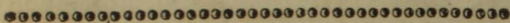
Արժանի արա զիս զանարժանս յաւուրն
 յայնմիկ երանութեանց և անապահանու-
 թեան սարգեաց լուսոյ • և անարառ. յա-
 ւիտենից ուրախութեանց • և բարեաց հա-
 տուցմանց սրբոցն և արդարոցն • և զի առ
 երանեւեայն վայելելն միշտ : Օ՛ր մտից
 արժանապէս յառազատ անմահ լիեաւ-
 յիդ • և ժառանգեցից զանապառ բարինն
 ընդ ամենայն սուրբս . քո՛ մարութ և յատակ
 և սուրբ սրտիւ՛ համարձակ երեսօք : Ան-
 հատ տեսից զքեզ ընդ հրեշտակս և ընդ
 սուրբ սիրօզս վայելեցից զանհաս զանճա-
 ուելիդ և զանեզր լոյս **Երրորդութեանդ՝**
գոհանալով • և զուգահաւասար արասցես
ընդ սուրբս . քս յօրհնարանութիւնս
միշտ արժանապէս • հանապազ աստուա-
ծային անստուեր լուսով . քո պայծառացի :
Եւ անգաղար երգով իառաւորեցից
զամենասուրբ **Երրորդութիւնդ •**
այժմ և յաւիտեանս
յաւիտենից
Ամէն :

Բ

Սճ զօրու թեց՝ աղաչեմ զքո
բարեբարութիւնդ, ժտեմ և
հայցեմ ՚ի քէն, տուր ինձ տա-
պան տարեցուցիչ որպէս նոյին, ապրեցու-
ցիչ ինձ ՚ի հրեղէն ծովէն և յանդնդային
հրահոսանայն, յանշէջ արգելանէն և յան-
հնարին վտանգիցն: **Օ** ի դու ես տէր աս-
տուած՝ որ զբանդ աստուածային ծածկե-
ցեր և ՚ի ծառայական կերպս իջեր վասն
իմ, զլեղի ՚ի քիմս առեր և ապտակ ՚ի
ճնօտս բնկալար: **Վ** ա սյժմ աղաչեմ զքեզ
ազատեան զիս ՚ի դառն ծառայութենէն
աստանայի, զի յորժամ զձեռս իմ ՚ի վեր
ունելով աղօթեմ, անօրէն աստանայ խա-
բէ և ունայն հանէ զիս ՚ի յալօթից իմոց:
Տուր ինձ աստուած բերդ ամուր, և կոր-
չեան զիս յառիւծոյն որ հանապաղ կամի
կլանել զիս:

Օր շնորհ պիտանինն վառաւորեցից ՚ի բաշ-
 ձունս զՀայր և զՌդի և զսուրբ Հոգիզ
 այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից
 ամէն :

Նորին աղօթք սրբոյն Նիբեմի պէս պէս
 Հայցուածովք :

Գ

Մեր Յատու Քրիստոս
 երկնի և երկրի • եշխան կե-
 նաց և մահու • դատաւոր

կենդանեաց և մեռելոց : Քրիստոս Աստ-
 ուած յոյս և սպասէն հողւոյս իմոց՝
 քեզ խնարհեցուցինեմ զերկրպագութիւնս
 և մատուցանեմ զվառաբանութեան մաղ-
 թանս : Դեր պարզ և իջ հայցուածոց իմոց՝
 որ միայնդ ես առանց մեղաց • որ միայնդ
 ես սուրբ և ՚ի սուրբս հանդուցեալ • որ
 միայնդ ես գթած և ողորմած :

Ողորմեա՛ ինձ Աստուած ըստ մեծի ողոր-
 մութեան քում • և ըստ բազում գթուն
 քում քաւեա՛ զանօրէնութիւն իմ : 62 Ստեղ

Ստեղծիչ իմ ողորմեան ինձ և օրհնեան զիս ,
երևեցո՞ղ զերեսս քո սուխ և հաշտեան
ընդիս : Ապրեցուցիչ իմ դարձ սուխ և
երևեցո՞ղ զերեսս քո և յիշեան զիս յար-
քայութեան քում :

Դարձ սուխ Աստուած փրկիչ իմ և
դարձո՞ղ զսրամտութիւնս քո յինչն :

Մի՞ յաւիտեան բարեհանար ինձ , և մի՞ դարձ
ձուցաներ զերեսս քո յինչն :

Մի՞ բարեութեամբ քո խրատեր զիս , և
մի՞ սրամտութեամբ քով յանդիմաներ զիս :

Մի՞ յաւիտեան բարեհանար ինձ , և մի՞ յի-
շեր զչարիս իմ , և մի՞ պարտաւորեր զիս
ըստ իմում անօրհնութեանս :

Մի՞ իսպառ բարեհանար ինձ , և մի՞ յա-
ւիտեան սբաշեր ոխս :

Մի՞ ըստ մեղաց իմոց սուներ , և մի՞ ըստ
անօրհնութեանս իմում հատուցաներ ինձ :

Մի՞ ընկենուր զիս յերեսաց քոց , և մի՞
խնդրեր զգիր յանցանաց իմոց , և մի՞ դա-
տապարտեր զիս , զի ես ինձէն զխտեմ որ
անուղղայ եմ և յանցաւոր ՚ի մանկութենէ :

և անսրտատախանի եմ յամենայնի :

Այլ դու դատաւոր հղօր և անոխակալ՝
որ զյանցանսն թողեր անառակ որդւոյն՝
թող և ինձ զպարտիս մեղուցեալ և ու
նորինեալ քո ծառայիս : **Ք**անզի քո ա
ռատ բարերարութիւնդ յայնժամ երևես
ցի , յորժամ ինձ ողորմիս . որ չեմ ար
ժանի ոլորմութեան քում , յորժամ յիս
ցուցանես զերկայնմտութիւն քո . որ ար
ժանի եմ բիւրուց տանջանաց . զի զամենայն
աւուրս իմ անառակութեամբ անցուցի և
նչ կացի 'ի հրամանի քում :

Արդ բաղցրացիր ինձ բարի և բաղցր թա
ղաւոր . և հաշտեաց ընդ բազմամեղիս . և
մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն . և մի
խոտորիր բարկութեամբ 'ի ծառայէ
քումսն :

Ահ հայիր յանհնազանդութիւնս իմ և 'ի
պղերդութիւնս : **Ա**հ անարդեր զև և մի
թողուր զևս . և մի ընդ վայր հարկաներ
զևս . զի թէպէտ ես զտաճար Հողւոյդ սրբոյ
ապականեցի իմոյ՝ ծուլութեամբս և ա

Նստակի զնացիւքս, այլ դու գլխիս յիս ըս-
տեղծիչ իմ ողորմած և անյիշտչար. և մի
աստիականեր զհոգի իմ գեհնեաժառանգ
այրմամբ յաւիտենականս:

Այլ գլխացեալ մարդասիրապէս՝ երկայ-
նամիտ լեր առ իս. և ներեան յանցանաց
իմոց:

Եւ շնորհեան ինձ ժամանակ աստուծոյ
բութեան և զլուսնս արտասուաց. և տուր
իմաստութեամբ խորհիլ զօրհնս քո՝ ի
տուէ և ՚ի գիշերի. գործել զբարի և
առնել զարդարութիւնս առաջի երեսաց
քոց:

Համբառնամ առ քեզ տէր զաչս իմ բո-
լորով սրտիւ իմով, հարդամ առ քեզ
Քրիստոս աստուած միածին որդի աս-
տուծոյ՝ կերպարանս անեղին և համազոյ
սք շողոյնս:

Որ յաղթեալ ՚ի մարդասիրութենէդ բուժ-
մի, կամաւ խոնարհեցար յանձառ իա-
ռացդ և առեր զճառայի կերպարանս.
և անպարտականդ՝ յաղագս դատապար-

տութեանն մերոյ համբերեցեր մինչև ըզ
չարչարանս խաչի և մահու յանձն առեր
վասն վրկութեան ստեղծուածոց քոց :
Արդ՝ որ զայսպիսի սէր ունիս առ աղոս
մարդկան՝ և համիս զի ամենայն մարդ կեց-
ցի և ՚ի դիտութիւն ճշմարտութեան ե-
կեացի, զթա՛ և յիս ՚ի բաղմամեղս դթած
և մարգասէր տէր • և համեաց ընդ իմ վերը-
կութիւնն և արա՛ ինձ ողորմութիւն եղկել-
ւոյս և թշուառահանիս, որ սուտ ել մերա-
ւորեալ եմ և ողորմելի քան զամենայն
մարդիկ :

Օչի ո՛չ և մի օր սիրեցի զքեզ ՚ի բոլոր
սրտի իմմէ • և ո՛չ մի ժամ յամենայն զօ-
րութենէ իմմէ սրահեցի զպատուիրանս քո •
այլ պղերգութեամբ և զբօսանօք անցու-
ցի զաւուրս իմ, և աղտեղի խորհրդովք ան-
ցուցի զամենայն համս իմ :

Աւուրք իմ սրահասեցան և անօրէնութիք
իմ բարձրացան • և ո՛չ գոյ ինձ յոյս փրկ-
կութեան և տեղի ապաւինի • բայց միայն
յուսացեալ եմ ՚ի քո բարեբարութիւնդ ,

և տպաւինեալ յառաւ որորմութիւնդ :
Եւ արդ՝ անկեալ բղխամալք արտասուաց
աղաչեմ զքեզ, պաղատիմ մինչև եմ կորու-
սեալ, և մինչև է ժամանակ դարձի իմոյ
հասեալ, շնորհեա՛ն ինձ տպաշխարութիւն,
և յառաջքան զլախճան արձակեա՛ն զիս 'ի-
հապանաց մեղաց իմոյ, և անտես արա զան-
թիւ անօրհնութիւնս իմ :

Որ ամենայն բարութեանց ես տէր, և
իշխանդ ես թողուլ զմեզս՝ ծածկեա՛ն զամ
անօրհնութիւնս իմ, քոյով մեծութեամբդ,
և մխիթարեա՛ն զվտանկեալ և զտարակու-
սեալ հոգի իմ :

Եւ արժանաւորեա՛ն զիս յայսմհետէ ըստ
կամաց քոց քաղաքաւարել զայլ ևս պան-
դխտութեան իմոյ ժամանակս, եթէ չկա-
միմ, բռնադատեա՛ն զիս, և մի թողուր 'ի-
կամս անձին իմոյ, մինչև տարեալ հասուս,
ցես յօթեանս արքայութեանդ
երկնից :

Դուր տէր աղօթից անարժան ծառայիտ
քս, և պաղատանաց իմոյ ունին գիր :

Որ ասացեր թէ՛ հայցեցէք և գտնէք •
բաղնեցէք և բացցի ձեզ : Եւ այժմ
բայց ինձ տէր զդուռն ողորմութեան՝ որ
ողբալով կարդամ առ քեզ • և մի անտեօ
առներ զաղաչանս մեղուցեալ անձին իմոյ •
որ ոչ եկիր կոչել զարդարս • այլ զմեղա
ւորս յապաշխարութիւնս :

Երդ՝ խոնարհեալ անձամբ • բեկեալ սրբ
տիւ • և ամօթալից երեսօք • անկանխ ա
ռաջի քո • չեմ արժանի կոչել որդի քո
վասն սարսկանեալ վարուց իմոց • և ոչ ան
ուանել զանուն քո՝ զարշ և աղտեղի բե
րանով իմով :

Եւ համարձակիմ ՚ի գթութիւն քո • զի
գիտեմ զքեզ քողցր և անտխակալ՝ բաղմա
խնամ և երկայնամիտ առ արարածս քո •
և յաղագս այտորիկ ժաելով պաղատիմ
առ քեզ :

Եւ յառաջ քան զդիտիլ ասեմին աղաչեմ
և նախ քան զխակիլ դրանն ապաշխարու
թեան և հատանիլ անդարձ վճռին՝ զար
տասուռ իմ՝ արկանեմ առաջի անտխա
կալ

կալ գթութեանդ քո սիրումս ահր + եր
կայնամլա, քաղցր և անյիշաչար:

Այլ ընդ քանքարաթաղոյցսն դատապար-
տեր զիս + և մի ընդ յիմար կուսանան վա-
կեր ինձ զգուռն արքայութեան քո:

Այլ ընդ չար և վատ ծառայիցն զիս լծակ-
ցեր + և մի ընդ հերձուածողսն դներ ըզ-
բաժին իմ:

Այլ ընդ սրունիկսն և ընդ չարադործսն
կորուսաներ զիս + և մի ընդ ախտաւորսն
և ընդ շաղախեալսն հողւով հաներ զիս
ի կենաց:

Եւ զերծի զիս յանղերծ տանջանացն + և
ապրեցի յանհանգիստ ալիկոծութեանցն:
Փրկեա՛ անմահ ՚ի մահուանէ + և տղատեա՛
ի յաւիտենական ամօթոյն, զերծե՛ ՚ի միշտ
լալոյն և ՚ի հանապազորդ ողբալոյն:

Այլ մերժեր զիս ՚ի քո դասուցն + և մի տա-
րազիր առներ յերանաւէտ կենացն:

Այլ անբաժին հաներ զիս ՚ի հայրենի ժա-
ռանգութենէն + և մի զրկեր զիս յերկ-
նաւոր հարսանեացն:

Այլ հարօտ պահեր զիս 'ի քո անճառելի
տեսութենէդ • այլ շնորհեա՛ն ինձ ընդ ար-
ժանաւորան , և ընդ հատարեալ ոգիսն ,
վերանալ լուսեղէն ամպօք ընդ առաջ քո
յօդս • և պարզերես և աչալըջութեամբ
հալ առաջի քո :

Եւ վասն քո վառաւորեալ հզօր և ահեղ
Թաղաւորութեանդ , մի՛ մտաներ 'ի դա-
տոստան ընդ ծառայիս քո • և մի՛ հատու-
ցաներ ինձ ըստ իմում անօրհնութեանս •
և մի՛ ամաչեցուցաներ զիս առաջի անթիւ
և ահաւոր բանակաց քոց :

Այլ ողորմեա՛ն ինձ՝ զի ոչ ոք է հակառակ
քեզ • և պարզեւեա՛ն ինձ զաբբայութիւնդ •
Ընդ սուրբս քո դասեա՛ն և ընդ արդարն
պատկեա՛ն , ընդ սիրելիս քո օհնեա՛ն և ընդ
համարարս համաց քոց 'ի յարազուարձ ու-
րախութիւնսն ուրախացի :

Եւ առատապարզ և վառօրդ վառաւո-
րեա՛ն զիս տէր 'ի լուսեղէն երամս արդարոց՝
ընդ նոսին հանգչել 'ի վերինդ Երուսաղէմ
յանստուեր և յաճակեաց ուրախութիւնդ :

Օ՛ր ընդ նոսին համաձայնեալ փառաւո՛ր
 քեցեց զամենասուրբ Երրորդութիւնդ •
 այժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենեց
 Ամէն •

Ա Ղ Օ Թ Գ Ե Ո Մ Ժ Ա Մ Ե Ո Ր Ո Գ Ա Յ Թ
 Ա Ն Կ Ա Ն Ի Ռ Բ Ա Ս Ա Յ Ե Ա Լ Ս Ր Բ Ո Յ Ն
 Գ Ր Ի Գ Ո Ր Ի Մ Ե Ր Ո Յ Լ Ո Ւ Ս Ա Ի Ո Ր Չ Ի Ն •

Դ

Ըհնեալ է մարդասիրութիւնդ քո
 Տէր իմ և Փրկիչ Յիսուս
 Բրիտանոս ընդէք Լքանես զիս • դու մկայն
 ես առանց մեղաց • և անսուն քո զան
 սխահալութի և զմարդասիրութիւն ցու
 ցանէ • գթմ յիս՝ փան զի դու ես մկայն
 մարդասէր •

Ապրեցո՛ղ զիս զանկեալս 'իմեզս • զի դու
միայն ես առանց մեզաց :

Հան զիս 'ի տղմոյ անօրէնութեան իմոյ
զի ընկզմեցայ յաւիտեանս յաւիտենից :

Փրրկեա՛ն զիս 'ի թշնամեաց իմոյ • քանզի
ահա՛ն իբրև զառիւծ դոչէ ե մրուրնչէ կա-
մելով հլանել զիս :

Երբ տէր իմ միայլատասկեա՛ն զմիայլատակ-
մունս քո • ե կործանեա՛ն զզօրութիւն նոցա •
երկիցեն ե խաւարեսցին յերեսաց քոյ •
քանզի տնկարէ ե ոչ ունի զօրութիւն կալ
առաջի քո տէր • ե ոչ առաջի սիրողաց քոյ :

Տեասնէ զզօրութիւն նշանի խաչի քո
տէր ե զարհուրի • ե ամօջելով 'ի բնոց հե-
ռանայ յայնցանէ որ կարդան առ քեզ :

Այժմ տէր կեցո՛ղ ե ապրեցո՛ղ զիս • վասն զի
'ի քեզ ապաւինեցայ • հան 'ի նեղութենէ
զանճն իմ • զի մի խապառ կորուսցէ զիս
նենգաւորն որ մարտնչի ընդիս ծածուկ
հնարիւք :

Որ խորհրդոց ես տէր՝ ե քննես ըզ-
սիրաս ե զերիկամունս՝ սրբեա՛ն զսիրտ
իմ

Իմ և զխորհուրդս 'ի դազեր և 'ի պիղծ խորհրդոց , զի մի խապառ կորեայց 'ի յաւիտե-
հասկան կորուստն :

Ար կարողդ ես ամենայնի , սղորմեան ինձ
աստուած իմ , տնւր շնորհ արտասուաց
մեղուցեալ հոգւոյս , որպէս զի լուացից
զբաղմութիւն մեղացս , զի ապրեցայց 'ի-
ձեռաց անողորմ հրեշտակաց որ արկանեն
զամբարիշտան 'ի հուր գեհենին :

Երանի թէ լայի հանապաղ աղաչելով
յքեզ աստուած՝ զի մի անարժան գրտայց
'ի ժամուն յորժամ դայցես , և մի լուաց
զահաւոր զձայնն զայն , թէ երթ 'ի բաց
մշակդ անիրաւութեանն ոչ գիտեմ ուստի
ես :

Աստուած բարձրեալ միայն սուանց մե-
ղաց , շնորհեան ինձ մեղաւորիս յաւուր
յայնմիկ զբաղում գթութիւն քո , զի մի
յայտնեացին ծածուկ ամբարշտութիւնք
իմ առաջն տեսողաց հրեշտակաց և
հրեշտակապետաց՝ մարգարէից սուաքե-
լոց և արդարոց սրբոց :

Հնորհն քո՝ և լցոյց զքաղց իմ և զճարսու
իմ • զովայոյց և լուսաւորեաց զխաւարեալ
միտս իմ • և ժողովեաց 'ի մելրութենէ
զխորհուրդս իմ, և ելից 'ի ծոց իմ :

Այժմ երկիրդապանեմ և աղաչեմ, անկա
նիմ և հայցեմ խոստովանելով զքումիլ
բարերարութիւնդ • կատարեա՛ յիս զխոստումն
Հնորհի քո և սրահեա՛ զնա 'ի գանձի քում •
զի դարձեալ տայես ինձ յաւուրն յայ ն
միկ :

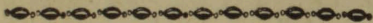
Մի բարկանար ինձ մարդասէր • զի մչ
հանգուրժեմ սպառնալեաց քոց • յաղագս
այսորիկ աղաչեմ ժտելով՝ զի առաւել
քան զչափն յաճախեաց յիս • վասն զի լե
զու իմ տկարացաւ մչ կարելով խօսել
զՀնորհի քումիլ : Հիացան և միտք իմ մչ
բերելով զբազմութիւն ալեաց նորա :

Կերպարան և ճառագայթ օրհնելոյ Հօրդ
դադարեցն առ իս 'ի հոսանաց նորա • զի
իբրև զհուր բորբոքեալ բոցա՛ ի լէ՛ զերե
կամունս իմ և զսիրտ իմ :

Անդ՛ զարձեալ պարգևեա՛ ինձ զնա

և կեցո՞ղև յարքայութեան քում . մի
 յեւեր զանօրէնութիւնս իմ . յանդգնիմ
 հայցեմ տնւր ինձ զինդքուածս իմ . և
 արա՛ օթեանս օրհնել հարբ քո յաւուր
 յայտնութեան :

Դնորհեա՛ ինձ Քրիստոս զհայցուածս
 իմ . զի դու միայն ես տուող կենաց իմոց :
 Եւ քեզ վստօք յաւիտեանս
 յաւիտենից
 ամէն :

Արոյն Եթանասի Եւ արոյն արբայ Եփրեմի
 Եացեալ Խոստովանութիւն . 34 .

Եւ արդ՝ հրաժարելով ՚ի սատանայն
 և յամենայն խարէութենէ նորա,
 ՚ի պատրանաց նորա ՚ի գնացից նորա . և ՚ի
 պաշտօնէից նորա և ՚ի հրեշտակաց նորա .
 եկեալ առաջի սբ եկեղեցւոյ՝ խոստովանիմ
 և հաւատամ զՀայր անսկիզբն՝ զՍրդին
 միածին ճնունդ ՚ի Հօրէ, և զսուրբ Հօղին
 քղևումն ՚ի Հօրէ . երեք անձամբ և մի

բնութեամբ և մի սաստուածութեամբ ,
անշիտթ միաւորութեամբ :

Եւ զանձառ տնօրէնութիւն մարդացելոյ
Բանին սաստուծոյ :

Եւ արդ՝ ես դերիս և արոտսուելիս և
որբան բան զօրէ դորովելիս՝ մեղայ ամե-
նասուրբ Երբարդութեան Հօր և Որդւոյ և
Հօգւոյն սրբոյ Մեղայ և սրբուհւոյ Աս-
տուածածնին և սրբոց հրեշտակաց և ա-
մենայն ընտրելոց սրբոց դասուց : Մեղայ
և սուրբ մարմնոյն Քրիստոսի և պաշտելի
տրեանն , յիմանալիս և ՚ի զգալիս , ան-
դէպ մտածութեամբ աներեւոյթ սխալա-
նօր , անձառ խաւարային այլանդակ խոր-
հրդով : Մեղայ մեղայ և հոգւովս և մար-
մնովս և մտօքս՝ և բանիւ՝ և գործով՝ և
գիտութեամբ և անգիտութեամբ կամաւ
և տկամայ Եւ ամենայն մարմնովս , յիկե
զօղուածովքս , երկոտասան անդամօքս , ե
զգայութիւնս : Աչօքս յարատ հայելով , և
զամենայն գեղեցիութիւն նկարացն զննե-
լով , և զվատթարն տեսանելով : Ականջօքս՝

չարին ունին դնելով • և ամենայն քաղցրա-
ձայնութեան :

Հոտոտելեօքս՝ զմեզաց հոտն առնելով և
զամենայն անուշահոտութիւնս :

Բերանովս՝ զհամադամ քաղցրութիւնն
ձաշակելով, և զխառնակ և զանսուրբն
անպիտութեամբ : Չեռօքս բազում մեղս
շօշաւելով : Ոտիւքս յանպատշաճ տեղն
դնալով :

Մեղաց Ատուծոյ մեղաց և վեց շարժ-
մամբս 'ի վեր՝ հպարտութեամբ, 'ի վայր՝
տրամուլթեամբ : Յառաջ՝ յանդգնութիւնս,
առւստ՝ սրտմտութիւնս : Յաջ՝ հոգեկան մեղօք,
ձախ՝ մարմնական մեղօք :

Մեղաց և տանն սրտադամացն Ատուծոյ՝
յանձնառականին և հրաժարականին • ըզ-
յանձնառականն չեմ հատարեալ, և զհրա-
ժարականն եմ արարեալ : Մեղուցեալ եմ
Ատուծոյ և հոգեորական կրիւքս, հասա-
րակ զգայութիւնս և մտօքս • և ամ շիտթմանց
հեռեւելով, և ամբոխելով զիս 'ի յանձ-
հաճոյ հանդարտութենէն հեռացեալ եմ :

Եւ այսպէս խաւորամամ լինելով Կօթն
մահուցաի մեղօք մոլորեալ եմ:

Հպարտութամբ, ամբարտաւանութիւն, ան-
բարհաւաճութեամբ, գոռոզութեամբ,
անախառութեամբ, վառասիրութեամբ,
պատուասիրութեամբ, զլեւտասիրու-
թեամբ, պճնելով, անձնահաճելով, կեղծ
ճաւորելով, սուտ առարկինի ձեանալով,
զաղօթս 'ի ցոյցս մարդկան առնելով, ան-
արժանութեամբ յեկեղեցի մտանելով, 'ի
խաչ և 'ի բուրլառ և յաւետարան մերձե-
հալով, և կարգալով:

Մեղայ Աստուծոյ և թիւր խոստովանե-
լով, և զմեղս պատճառելով, խեթիւճ և
ատելութեամբ և անմարբք վարուք և
անսուքբ հողւով զԲրիտոս պատարա-
դելով: զԱստուած Հայր հայհոյելով,
զՈրդին աստուծոյ արհամարհելով, և զՍբ
Հոգին թշնամանելով, և զանբարկանալին
Աստուած 'ի բարկութիւն շարժելով 'ի-
միւր 'ի և մարդկան: Ո՛հ որ յերեւելիս անձա-
պաշտ և աղօթօղ և պահէցօղ, և 'ի ծածուկ

Թերահաւատ և ծոյլ, և յամենայն բարեաց ունայն: Յերեւելիս հուսան, և ՚ի ծածուկ վախաշոտ: Յերեւելիս ժիր, և ՚ի ծածուկ թոյլ: Յերեւելիս սուրբ, և ՚ի ծածուկ պիղծ: Յերեւելիս պարկեշտ՝ և ՚ի ծածուկ ազահ: Յերեւելիս ողորմած, և ՚ի ծածուկ անողորմ:

Յերեւելի աղքատասէր՝ և ՚ի ծածուկ աղքատատեաց:

Յերեւելիս առաքինի, և ՚ի ծածուկ սլեղգ: Յերեւելիս գովելի, և ՚ի ծածուկ պարսաւելի:

Արդ զորս ասացից և համ զնրա թուեցից երբ ոչ եզր հայ և ոչ թիւ:

Մեղուցեալ եմ հարդիս զանձնս լը արդարս համարելով, և զայլս քամահելով:

Օտոնս սրբոց ոչ մեծարելով: և հայհոյութեամբ մեղուցեալ եմ Աստուծոյ: զանուն միայն ունիմ քահանայի և ոչ զգործն, զօրինակն ունիմ և ոչ զճմարտունիս, քանզի ամենայն անպատրաստութեամբ և անկարգութեամբ հալով զմահուն օրն և զանա-

չառ դատաստանն Աստուծոյ և զդժոխոց
անհն և զարքայութեան սէրն մուացայ •
կամապաշտելով, հակառակելով, անհնու
զանդ լինելով: 'ի հեղութեանէ և 'ի խո
նարհութեանէ վախճելով, զճերմն չպատ
ուելով • զճնօղն չսիրելով, սպահա
կութեամբ շրջելով, մեղուցեալ էմ:

Այլայ Աստուծոյ և բարկացողութեամբ,
ցասմամբ, սրտմտութեամբ, դաղանա
բար յարձակելով, և զեղբարս կածանե
լով, կադ և կռիւ առնելով, և յիշոցք տա
լով, 'ի չար կարծիս դատելով, խռով կա
լով, սուտ հաշտութիւն առնելով, և զհո
գիս իմ հորուսանելով, և բարս դաղանե
ուներով, և զանբան անասունս անխնայ
հարկանելով, 'ի մարդկան սիրոյն որոշե
լով, պառակտումն առնելով, բանսարկե
լով, խարդախելով, խորամանկելով, երկ
մտելով, թերահաւատելով, բազում արը
տունջ և նզովք հանելով, զուր և անիրաւ
զբարարելով, բրթմնջելով, շողմնդելով:

Մեղայ մեղայ մեղայ, և նախանձ ունե-
լով, մախտով, դիմադարձելով, ռիս-
կալութեամբ, ստելութեամբ, քինահա-
ճութեամբ, չարութեամբ, նե՛նգելով,
բամաճելով, զհարելով, սուտ վկայելով,
բամբասելով, արհամարհելով, և զսուաջ-
նորդս եկեղեցւոյ և զվարդապետս, ըզ-
ճերս՝ և զտղայս, և զայլոց իրաւն սուտ առ-
նելով, և զիմ սուտն իրաւ • զայլոց վոքք
մեղքն մեծ համարելով, և զիմ բազումս
ճածկելով, զայլոց շիւղն գերան կարճե-
լով, և զիմ գերանն շիւղ • զայլոց բարին
չար տակելով, և զիմ չարն բարի • զայլոց
լոյսն խաւար տեսանելով, և զիմ խաւարն
լոյս • զայլոց առաքինութիւնն մարդահա-
ճութիւն գատելով, և զիմ մարդահաճու-
թիւնս առաքինութի, և յանդուզն լինելով,
'ի մէջ բանից անկանելով, լըբելով, 'ի խը-
րատուց երես դարձուցանելով, և ա-
ռաջի ճերոց լուութեամբ ո՛չ կալով •
և հրամանաց և բոնից նոցա՝ ո՛չ լսելով:

Ուստի գնեցի և սնկատարեցի և ան-
յուսութեամբ 'ի խորս տրամուծեան ան-
կանեցի և զպատուիրանս Աստուծոյ արհա-
մարհեցի և սուրբ գրոց ունին չգնեցի և
'ի սուրբ հրեշտակէն խմիչ չախնածեցի և
և 'ի բարեաց թալուր լինեցի և ի չարսն
խնդալով և զբարեկամսն ատեցի և զթշա-
միսն չսիրեցի և զատելիսն աստուծոյ չա-
տեցի ։

Ո՞ր թէ զորքանուծիւնն ո՞րպէս կարացից
յայտ բերեց՝ որ բազում են քան զապղ-
ծովու և քանզի մեղուցեալ եմ Աստուծոյ
և ազահոլթեամբ և արծաթսիրութեամբ
խաբեցի և աւելի առնելով և պակաս տա-
լով և վաճառասիրեցի և կծծեցի և զազո գո-
ղանալով և յայտնի յախշտակեցի և զբը-
կեցի ։

Աւելի ստանալով և ազքատին չողորմելով
առ օտարսն չթալով և զեղբարս չսիրե-
ցի և զկարօտեալսն չգարմանեցի և զհի-

ւանդն չտեսանելով, տկարին չսպասու-
րելով, զաղքատս արհամարհելով, զհա-
րուսան դուլելով, յաջողելոցն ծառայելով,
ունեորացն սուտ հաճութիւն առնելով,
աչառելով, և մարդահաճոյ լինելով :
Սուտ երկուելով, և զԱստուած 'ի բար-
կութիւն շարժելով :

Մեղոյ մեղոյ և քան զհող երկրի ծան-
րադոյն մեղոյ, քանդի մեղայ Աստուծոյ,
և Որկրամոլութեամբ . 'ի կերակուրս և
յրմուկելիս՝ ցանկանալով, աւելի առնելով՝
և անյաղ ուտելով, զորովայնս խճողելով.
առանց ժամի և ժամ արձակի ճաշակելով.
զպահան արհամարհելով, առանց մեծի
հիւանդութեան զգլինին սիրելով, զմարմ-
նոյս դարմանն հողալով, զորովայնս պաշ-
տելով, և խաչին Քրիստոսի թշնամի
անուանելով, և Սուսաւորչին կանոնաց
սեւերես լինելով :

Մեղուցեալ եմ իմ սուրբ կարգիս, ծու-
լութեամբ, և հեղղութեամբ, անժուժ-
կալ լինելով, աղիտանալով, զուսումն աաե-

դատարի կենալով, զսուրբ գիրս ոչ կար
 դալով. քնով դանդաղելով, և ՚ի ժամատեղն
 ճանրանալով, արթուն ոչ կալով, և պատ-
 մութեան սրբոց միտ ոչ գնելով, բազմա-
 խօսութիւն առնելով, սաղմոսի ականջ
 ոչ գնելով և կամ ձեռագործով յապալե-
 լով, յօրանջելով, ձգտելով, ձանձրանալով:
 և **Յ**ստուծոյ ոչ երկնչելով, ՚ի հրապա-
 րակ նստելով՝ շատախօս լինելով, թատերս
 և ՚ի ծաղրս լիտեաց հեշտանալով և ծայր
 ամելով:

Մեղաց **Լ**ստուծոյ մեղայ և պոռնիկա-
 կան խորհրդով, գիճութեամբ, աղտեղու-
 թեամբ, բղջախաչութեամբ, վախշոտ
 ցանկութեամբ, զանազան և զազեր խոր-
 հրդով ՚ի գիշերի և ՚ի տունջեան պէս պէս
 կերպարանօք քնով և արթնութեամբ, և
 սրատ հայելով, կատակերդելով, անա-
 մօթ լինելով, լըբելով, ցով խօսելով, և
 տրվական մարմնաշարժութիւն զմիտս աղ-
 տեղելով, առ իդականս և առ արուականս,
 առ անասնականս ապականեալ խորհրդով

մելանհէլով , և առ ամենայն մնորական
 որաորանս և երազական վործութեանց ,
 քնոյ և արթնութեան , որ 'ի ժամու և
 տարածամու անկեալ է 'ի վերայ տառա-
 պեալ հողուոյս , զսր չարին յօժարութեամբ
 մեղուցեալ եմ **Ա**ստուծոյ :

Եւ արդ՝ ահա՛ յայտնեալ հրապարակե-
 ցի զորպիսութիւն մեղաց իմոց առաջի **Տ**՛ն
 և ապաշուեալ զղջացեալ յամենայնէ , և
 եկեալ 'ի խնդիր թողուե՛ սխալանաց իմոց :
Եւ դու հայր մեր և սուրբ տէր հայցեան
 զգթութիւնն **Ա**ստուծոյ , և շնորհեան՝ քա-
 լութիւն ինձ **Ա**ստուծոյ , հրամանաւն՝ զոր
 ունիս 'ի Քրիստոսէ **Ա**ստուծոյ : Որում
 վառք և գոհութիւն և այժմ և միշտ և
 'յաւիտեանս յաւիտեից , **Ա**մէն :

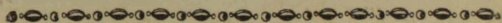
Աղօթք արձակման . **Ա**րարեալ մեծի Բարունապետին
 Գրեգորի , 34

զորմեոցի՛ քեզ մարդասէրն **Ա**՛ճ , և
 թողուի՛ շնորհեացէ՛ նմ՝ յանցանաց
 քոց խոստովանացելոցն և մուսցե-

լոցն • և ևս կարդաւ . քահանայական իշխա-
 նութե և հրամանաւն Աստուածային , թէ
 զոր արձակիցէք յերկրի՝ և զիցի արձա-
 կեալ յերկինս • նովին բանիւն արձակեմ
 զքեզ յամենայն մասնակցութենէ մեղաց
 քոց ՚ի խորհրդոց ՚ի բանից և ՚ի գործոց՝
 յանուն Հօր և Արդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ •
 Եւ դարձեալ տամ զքեզ ՚ի խորհուրդս
 սուրբ և կեղեցւոյ • զի զոր ինչ գործեացես
 բարիս՝ և զիցի քեզ ՚ի բարեգործութիւն և
 ՚ի վառս հանդերձեալ կենացն • Ամէն •

Աղօթք դարձելոցն ՚ի զԶումն ապաշխարութեան •

Օ

նակիզըն Աստուած և անհասանելի՝
 բաց զաչս սրտի իմոյ բանի՛ւ գի-
 տութեան քո՝ բաւական լինիլ
 գոհանալ զանուանէ . բուժմիլ , գուլել և վա-
 ռաւորել զքեզ և արժանեապէս գնալ ՚ի ճա-
 նապարհս քո •

Պատաւոր արդար՝ երկայնամտեան առիտ
բաղմամբ ըստ մարդասիրութեամբ •
զի եղիւ ի եմ մեղք՝ զեղխեալ անօրէնու
թեամբ • և զաղիւր գիւժութեամբ զմարմինս
իմ աստիանեցի :

Որ էր յառաջ հականութեամբ Աստ
ուած ընդ Հօք՝ ի մեզ հաճեցար բնակիլ
ընդ հողեղինացս • և ընդ մարդկան շրջե
ցար ընդ մեղանորացս • թիւ տէր զմեզս իմ
և թեթեացն զճանրարեռնեալս • ժտելով
հայցեմ ՚ի քէն • զի ժամանակ է աստ շատ
բուժեան :

Պէտքն հայցեմ բողոմնողորմ տէր աղ
բիւր կենաց՝ լուսաւորեան զաչս սրտի իմոյ
լուսով գիտութեան քո :

Յոյս աշխարհի Քրիստոս • ճաղունն ան
ճառելոյ լուսոյ • կեանք՝ սրոց սիրեն ըզ
քեզ • կերակուր անսպառելի • կենդանու
թիւն յաւիտենից :

Հրով հողւոյդ սրբոյ՝ հալեան զպաղումն
ձմեռնացեալ սրտի իմոյ • որ ձուլեալ է եղ
կելի գործովք անօրէնութեան :

Ուղղեա՛ւ քո Աստուածային զօրութեամբդ
զանուղղայ խորհուրդս իմ չար ուղեհանին
աստի կենացս : Ո՛րազ ճշմարտութեան
և ճառարայթատու՝ մերկեա՛ն յինէն զխա
ւար մթայեալ մեղացս :

Օ՛րդկեւ լիս մեղօք յիշեա՛ւ քո Աստուա
ծութեամբդ յահագին աւուրն յայնմիկ
ահեղ մեծի դատաստանին :

Ալէկոծեւ լոց նաւահանելատ՝ և լիութիւն
ունայնացեւ լոցս յարդարութենէ և ունողիս
զանօրէնութիւն չար գործովք :

Դ՛չարիս չարչարեալ է անձն իմ • զի՛նչ ա
րարից մեղուցեալ անձանմբս • պէս՝ պէս
ախտիւք պղծեցայ յանտուակութե՛ն • զըկե
ցայ ՚ի հայրենական լուսոյն • ջնջեցի զձե
ռագիր որդէգրութեան կենաց • ջրուուցի
զհուր յաւիտենական :

Սուրբ սրաի՛ն կարդամ առ քեզ՝ ամենա
օուրբդ Աստուած • վտանգելոյս օգնական •
վերաւորելոյս բժիշկ • տեղի տարակուսե
լոյս • կորուսելոյս խնդրօղ • մոլորելոյս և
գերելոյս դարձուցիչ • ապաւէն ամենեցուն

որք հարդանն առ քեզ : Տնւք տառապե-
լոյս և տարակուսելոյս զերեւելոյս 'ի սաստա-
նայէ զմեծ քո զողորմութիւնս :

Ահա՛ հասեալ եմ 'ի դուռն մահու չարա-
չար գործովք խնովք զաչս իմ 'ի վեր համ-
բառնամ առ բարձրեալ Տէրդ և բարերար •
հայցեմ 'ի քէն քանց զդուռն ողորմութեան
մեղուցեալ հողւոյ իմոյ • որպէս բայեր ա-
ւաղակին զդուռն դրախտին քո • և մի ամօ-
թեալեց դարձուցաներ զլս 'ի քո առատ
ողորմութենէ • զի զին եմ սուրբ արեան
քո • յիշեա՛ զլս և ողորմեա՛ ինձ :

Ատուած :

Որ անեղ և անսկիզբն ես՝ անստեղծ և ա-
բարիչ ամենայն արարածոց • որ նչ աշխարհս
տանել զքեզ հարէ • և նչ երկինք բոլան
դակել հարեն • 'ի վեր ես քան զերկինս և
անբաւ քան զծագս • երեւելիք և աներե-
ւոյթք բոլանդակեալ են առաջի քո :

Դու տիրես ամենեցուն և հրամանաւ
քո կառավարին ամենայն արարածք :

Դու աղքատացուցանես և դու մեծացու-
ցանես, դու սարսանես, հարկանես և բը-
ժշկես: Դու ես Մատուած իմ և վերկիչ
վտանգելոյս 'ի սատանայէ, առողջացու-
ցիչ հիւանդիս մեղօք, ընդունող աղօթից
և հատարիչ խնդրուածաց: Նայեա՛ Տէր 'ի
պաղատանս իմ և ընկալ զիս մարդասի-
րութեամբ քո:

Այլ բարկութեամբ քո խրատեր զիս, և
մի սրտմտութեամբ քո յանդիմաներ զիս,
զի դու ես Տէր և Աբարիչ, Հայր և
Ստեղծիչ, և ես առ անձ երթիցեմ զի օգ-
նութիւն իմ 'ի քէն է:

Հայեանց 'ի պաղատանս իմ, և ընկալ զիս
մարդասիրութեամբ քո, զի քեզ մեղաց
և զքեզ աղաչեմ և զքեզ խոստո-
վանիմ:

Անդայ յերկինս և առաջի քո, մի ընդ
դառեալն տանջեր զիս, և մի ընդ դա-
տապարտեալն պատուհասեր:

Այլ ընդ համարարս համայ քոց ընկալ-
ցիս, և ընդ պահօրս պատուիրանաց քոց

պահեա՛ն զիս, զի թէ առանց ներերոյ զբա-
զում յանցանս իմ քննես՝ ապա ընդունայն
է ինձ խոստումն յարութեան, և հուր դե-
հենին է ինձ ժառանգութիւն, և թէ ըզ-
դատարկարանութիւնս իմ և զանդէս զայլ
անօրէնութիւնս իմ խնդրեսցես յինէն,
ապա երանեմ չեղերոյն յօրովայնէ:

Հայեա՛ն Տէր՛ի պաղատանս իմ և ընկա՛լ
զիս մարդասիրութեամբ քո:

Ողորմեա՛ն ինձ որպէս քանանացւոյն, ո՞ր
պրոռնկին, որպէս մարաւորին, և դժա՛յ յիս
որպէս յանառակ որդին, և որպէս առա-
զակին շնորհեա՛ն բազում յանցանաց իմոց
զթողութիւն:

Բնեա՛լ զիս որպէս զհայհոյիչսն և զհալա-
ծիչսն, մարատեցո՛ն զիս աւար մեղաց յաչաց
իմոց:

Բաց զաչս իմ զլցեալս երկրային ցան-
կութեամբ երկնային լուսովք, և բժշկեա՛մ
զվերաւորեալ լեզուս իմ՛ի բամբասանաց:
Սրբեա՛ն զսիրտ իմ՛ի չար և ՛ի պիղծ խոր-
հրդոց, վե՛ զի քեզ ցանկամ տեառնդ իմոց

բարերարի և բազմազուծի խնայ Աբարչիզ •
Մի յաւիտենական ամօթ ուն ամաչեցու-
ցաներ զիս • և մի ահեղ դատաստանաւն
դողացուցաներ •

Մի տիեզերական հրապարակաւն զիս յան-
դիմաներ • և մի աններել տանջանայն
մասներ •

Մի ստեղծի հրօն պատուհասեր • այլ
վերկես զիս 'ի հրացեալ հնոցէն, 'ի հրա-
հասեալ գեատոցն և յորդանցն չարա-
ծիւնից, 'ի հանապաղորդ նեղութենէն և
'ի հրձակ ատամանցն •

Եւ բնակեցի զիս ընդ համարարս համաց
քոց՝ յանանցական հեանան •

Օ՛ի ընդ նոսին արժանի եղէց գոհանա-
լով վառաւորել զհայր և զՊրէի
և զսուրբ հօրիդ •

Ամէն •

Օրբաւոր Աղօթք սրբոյն Վարդգոսի Նարեկացոյ
 Հրէշտակական Վարդապետի Վասն Արեանն Տեառն
 վերասցին ամենայն հեծութիւնք. և հասցեն ողոր
 մութիւնքն. Վաւի. Վ. Ե.

Արեգակն արդար ճառագայթ օրհ
 նեալ : Սուտյ կերպարան : Փա
 վազ անձկութեան : Քարձրեալ անքննին :
 Օրբեղ անպատում : Քարեոյ բերկրութի :
 Յուտյ տեսութիւն : Ղաովեալ երկնաւոր :
 Թագաւոր փառաց : Քրիստոս արարիչ :
 Խոստովանեալ կեանք :

Եւ արդ զթերութիւն վրիպանաց բազ
 մասիսալ ճայնի եղկելոյս՝ ամենապօրդ բա
 նիւ լցեալ՝ մատուցես յաղերս հաճութե
 շօր քում բարձրերայ : Որ փան իմ ՚ի փորձ
 եկիր անիծից , կերպարանեալ զիմ նմա
 նութիւն , կենաց օրհնութիւն : Արեւոց
 և ներքնոց բարեխնամօղ տեսուչ համց
 նից : Օյ թէ յանճն առեր մեռանիլ փան
 իմ Աստուածդ և տէր բոլորեցուն , օրհնի

Հաճեցիս առաւել և այժմ վտանգաւորս
կրկն կարեկցել • ընդ իմ պարտաւերիս
միշտ աղօթելու : Աղգտեցաւ մարմնոյդ՝ ա-
ռելոյ՛ն մէնջ՝ առ համապատիւդ քո Հայր :
Եւ վասն արեանդ սրտուականի միշտ մա-
տուցելոյ՛ն հաճութիւն կամայ առաքչիդ •
բարձցին վտանգք մեղուցեալ դատապար-
տելոյս : **Թողցին պարտէքն :**

Ապարինեացի ամօթն : **Մուսացին պատ-**
կառանքն : **Բարեգոյծեացին դատա-**
կնիքքն : **Սատակեացին որդունքն :**

Աերասցի լալն : **Հանդարտեացի կրճումն**
ատամանցն : **Սպառեացին սղբքն :**

Հատցին արտասուքն : **Մերժեացի սուգն :**

Հալածեացի խաւարն : **Աանեացի հուրն :**
աստիութեան : **Հերբեացին տանջանա-**
րանքն բազմօրինակք :

Եկեացեն զթուծիւնք կամողիդ կենաց
ամենից : **Ծաղեացի լոյսդ :** **Արագեացի**
վրկու թիւնդ : **Հացի օգնութիւնդ :**
Դամանեացի այցելութիւնդ : **Աանխես-**
ցի ցօղդ ողորմութեան : **Յառաջեացի**

արբուսցէ զանդաստանս սրաքեալ անկեալ
ոսկերացո՛ թշուառութի՛ն ՚ի վիճն մահու ։
Օտղկեսցէ պողաբերեսցէ բաժակդ երկ-
նաւոր արեան կենարարիդ՝ զերկիրս խնա-
մեալ յաւուրն լուսոյ ։

Ար անճախասպէս միշտ սրատարազի՛ յիշա-
տակ կենաց փրկուե՛ հոգւոյ ննջեցելոյ ։

Օի ամենայնիւ մահացեալ հոգիս մարմ-
նովս մեղաց՝ շնորհօք քո գթած ՚ի քեզ
զօրացեալ՝ քե նորսգեցայց՝ զատեալ ՚ի-
մեղաց անմահ կենդանութեամբ ՚ի յարու-
թեանն արդարոց՝ Հօր քում օրհնեցեալ ։

Բնդ որում քեզ վատք՝ և Հոգւոյդ սրբոյ
բարեբանութիւն վայելչական դոհուք՝
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից

Ամէն ։

յաւիտենական, բարերար և
 ամենակալ : Ստեղծիչ լու-
 սոյ և յօրինիչ գիշերոյ : Վեանք
 'ի մահու և լոյս 'ի խաւարի : Յոյս անու-
 նողաց , և երկայնմտութիւն տարակուսելոց :
 Որ ամէնարուեստ իմաստութեամբ քով
 դարձուցանես յայդ զստուերս մահու : Մն-
 նուազ ծագումն և անմուտ արեգակն :
 Քանզի ոչ զօրէ ծածկել զփառս տէրու-
 թեան քո խաւար գիշերոյ : Որում կրկնի
 ծունր երկրպագութեան ամենայն եղե-
 լոց , երկնաւորաց և երկրաւորաց և սան-
 դարամետականաց : Որ լես զհեծութիւն
 կապելոց , և հայիս յաղօթս խոնարհաց ,
 և ընդունիս զինդրուածս նոցա : Մստուած
 իմ և թագաւոր իմ , կեանք իմ և ապա-
 ւէն իմ , յոյս իմ և վստահութիւն իմ : Յ
 Քրիստոս Մստուածդ ամի : Սուրբդ՝ հան-
 դուցեալ 'ի հոգիս սրբոց : Սխիթարութի
 վշտաց , և քաւարան մեղուցեւոց : Որ գի-

տես զամ յառաջ քան զլինիլ նոցա և ա
 ռարեա՛ զպահպանողական զօրութի աջոյ քոյ
 և վրկեա՛ զես յերկիւղէ գերեւի և ՚ի գիւհ
 չարէ: Արպէս զի զխիշատակ սոսկալի և սբ
 քո անուանդ՝ միշտ համբուրեալ շրթամբ
 հոգւոյ բղձութի շնչոյ, կեցից պահպանեալ
 ի այնոսիկ որ կարգան զքեզ ՚ի բոլոր սրտէ:
Եւ ՚ի գրոշմէ խաչի քոյոյ նշանիդ՝ զսբ
 աստուածային արեամբդ քո ներկեալ նո
 բողեցեր և ՚ի նոյն ճորճ որդէգրութի զմեզ
 միքտեցեր, և ՚ի վառս պատկերի քո նկա
 բեալ յօրինեցեր: **Վ** յառ պարզեօք **Մ** ստ
 ուածականօք, ամա՛ւեացի՛ սատանայ քակ
 տեցին մեքենայքն քարձցին որդայլժքն
 սրարտեցին մարտուցեալքն քակասես
 ցին զէնքն սայրասուրբ ք մեքժեցի մէզն ք
 վարատեցի խաւարն ք մեկնեցի մառա
 խուղն: **Ք** աղուի քո հովանասցի, և աջ քո
 կիքեացի: **Ա** ան զի գթած ես և ողորմած
 և անուն քո կոչեցեալ է ՚ի վերայ ծառա
 յեց քոց: **Եւ** քեզ ի ճօր՝ ճօգւովդ սրբ
 բով վառք և ի շխանութի յաւիտեանս յա
 վատնից: **Վ** մէն,

Մաղկան և սու Սուրբ Լճաճինն եւ սու սճ Սուրբնն ԼԼՅ՝

Լ

ամին ամէնօրէն նեալ օ
 րդ պաղատանս մեր ըն կալ օ
 'ի հանդատեան ժամուս հա սեալ օ
 առ քեղ գոչեմք անձամբ թախ ծեալ օ
 Բանին կենաց բարձօղ ե ղեր օ
 Ղստուած մարմնով պարագրե ցեր օ
 առ բանն Լստուած բարեխօս լեր օ
 'ի փորձանաց րդ մեղ փրր կել օ
 Ղոյեալ ես դու փայտ փրրկու թեան օ
 ամէնօրհնեալ յաղթօղ նը շան օ
 'ի գիշերիս բստուերա կան օ
 ծագեալ մեղ զլոյսդ արփիա կան օ
 Ղողան 'ի քէն գունդք խաւս րին օ
 անենահրաշ զէն Լբար ճին օ

Ըղ մեզ սրահեան շնորհիւ քո
 'ի դիշերիս աղջամըղ
 Երկոտասան սուրբ առա
 եօթանասուն աշակեր
 յանձառ լուսոյն լոյս անուա
 որթոյն կենաց պըտղաբե
 Օձեղ աղահեմք արտասուա
 և սրաղատիմք կողկողա
 վանիչ լերուք դիւաց գըն
 ոչ մերձենալ առ մեզ չա
 Ելին ընտրեալք բանին կե
 դումարք գասուց տեսանո
 որք զապագայն ժամանա
 դաշակեցիք հոգւով շնոր
 Տնդ մեզ լերուք աղօթա
 սբք Աստուծոյ էք խօսա
 վերրիւ ըղ մեզ 'ի վրտան
 'ի յարթնութեան և յերա
 թազաւորին երկնաւո
 երկրպագօղ 'ի յարգան
 մեծ Վարապետ սուրբ ամլոր
 միջնորդ կենաց և օրի

յին •
 ջին •
 քեալք •
 տեալք •
 նեալք •
 ըեալք •
 գին •
 գին •
 գին •
 ըին •
 նաց •
 դաց •
 կաց •
 հաց •
 կից •
 կեց •
 գեց •
 զեց •
 ըի •
 զի •
 զի •
 նի •
 Ժա

Եւանանեան մեզ 'ի յօգնու	Թիւն *
զի մի մտցուք 'ի փորձու	Թիւն *
մաքուր մարմնով լինիլ 'ի	քուն *
արդար հոգւով մնալ ար	Թուն :
'ի քէն հայցեմք արտասուա	զին *
նախավիայ Տեառն արար	չին *
սուրբ Ստեփաննոս բացօղ զէր	կին *
տեսօղ զՅիսուս յաջմէ ծնո	զին :
լէր բարեխօս արեամբ քո	յին *
տալ մեզ հանգիստ 'ի յանկո	զին *
արթուն լինիլ յառաւօ	տին *
բարեբանել զլոյսն անբն	նին :
Խնդրեմք 'ի քէն Հայր պատուա	կան *
լուսաւորիչ ազգի մարդ	կան *
տէր սուրբ Պրիգոր պետ պարթև	եան *
լէր մեզ պարխազ և պահա	պան :
Օրնողաբար 'ի մեզ գը	Թան *
զցրուեալ որդիքս քո Ժողո	վեան *
յուրախուԹիւն ըզմեզ կո	չեան *
և 'ի բարին առաջնոր	զեան :
Անդանարար Թադաւո	բին *
գուք ճշմարիտ զինուորք նը	մին *
	սուրբ

սուրբ մարտիրոսը վկայք Փրբե
 սրբ յայլթ եցիք ըզթ շնա
 Հօրն լուսոյ միշտ մայլթե
 և Որդին ընդ Հօր աղաչե
 Հօրւոյն շնորհօք մեզ օգնե
 'ի բանսարկուէն զմեզ թալե
 Չիւնտիայլ երամք ընտ
 ճղնաւորաց դասք երա
 թ ոչնոց երկնից էք նրմա
 յայրս և 'ի ծերպրս բընա
 Ղօլեալ հոգւոց մեր 'ի մար
 լերնք պարխապք ընդ դէմ չա
 զե յայլթ եոցուք հակառա
 խորտակելով ըզ զէնս նո
 Տրագունք վառեալ լուսով 'ե
 սուրբ հուսանաց դասք երա
 արժան եղեալք առագաս
 և անթառամ սուրբ պրսս
 Մեղ բարեխոս լերուք սի
 առ տէր Յիսուս աղերսե
 'ի փորձանաց զմեզ վրբիե
 յան շէջ հըրոյն աղատե

ճին •
 մինս
 ցէք •
 ցէք •
 ցէք •
 ցէք •
 րեալ •
 նեալ •
 նեալ •
 կեալ •
 մին •
 ըին •
 կին •
 ըին •
 լե •
 մի •
 տին •
 կին •
 րով •
 լով •
 լով •
 րով •
 Յ

Յանեղ լուսոյ **Ա**ստուածա
 լուսոյ ստեղծեալք բանիւ նս
 զարդարեցայք հոգւով շնոր
 գասք իննեկի զօրք երկնս
Նախախնամել՝ զմեզ լիութաս
 և յօգնութիւն առ մեզ հա
 որ **Ա**ստուծոյ հրամանն ա
 ճով ճշմարիտ մեր սիրե
Շնորհատու աղբի մարդ
 տէր մեր **Յ**իսուս անբըննս
 րդ մեզ պահեան միշտ անսա
 ստախ մինչ յօր քո գալլս
Որորմութիւնն մեզ պարգև
 զհիւանդ հոգես մեր բրժբշ
 ՚ի բանսարկուէն բզմեղ լիրբ
 և ՚ի չարեաց անխորձ պա
Չար իշխանբըն խաւա
 որք ընդ ծառայս քո մարտըն
 քո նըշանառ սրբոյ խա
 աներևոյթ կործանես
Պարգեկիչ բարեաց մարդ
 ամէնառատ յամենե

յին •
 քին •
 հին •
 յին •
 ջնք •
 սնք •
 ունք •
 լնք •
 կան •
 կան •
 սան •
 տեան •
 եան •
 կեան •
 կեան •
 հեան •
 քին •
 ջին •
 ջին •
 ցին •
 կան •
 տեան •

Բամից սրբբոց աղաչտ
իննեակ դասուց հրեղէն շո
առաքելոց քոց սիրո
մարդարէից տեսանո

Յանկալի հայրապե
և երջանիկ վարդապե
արիւնաների մարտիրո
և գերադոյն ճգնաւո

Լիւսապրտակ սուրբ հուսա
որք մեկսայիդ սպասեն վա
և ամենայն մարուր ան
հետեոզաց քոյն կա

Փրկեա՛ զհոգիս ՚ի տանջա
ղաղրատեսիլ յանբուն որ
լսել տուր զճայն քո աւեր
զոր խոստացար քոց սիրո

Քեզ հօրդ վառք միշտ առա

ղ Որդիդ ընդ հօրքդ դաւա

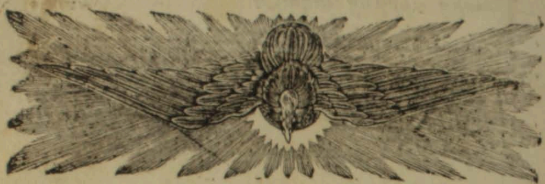
լղ հօգիդ սուրբ բարեբա

Երբորդու թեանդ երկրրպա

Լմէն :

նաց *
բաց *
ղաց *
ղաց *
տաց *
տաց *
սաց *
բաց *
նաց *
ռաց *
ճանց *
մաց *
նաց *
դանց *
տեաց *
ղաց *
քեմք *
նեմք *
նեմք *
գեմք *

Յիշատ

ՅԻՇԱՏԵԿԱՐԵՆ

ԳՐԸ ԱՂԻՐԻ ԳՐԱՅՍ ԱՂՕԹԻՑ:

Սասնաւանդիան անդադար Արեւսբէան Հո-
մազոյ Արքրորդութեան Հօր և Որդոց և
Արքայ Հոգոյն՝ Որոյ ամենահար յեանն
օգնութեամբ յանգ եւ արեւ Հոգեանոց Աղջօնեցո՛
յանձնեալ սրբէ Արքանէն Հօր Տերոյ սրբոյն Ափրեթ Խո-
ւարտոյ 'ի հոգեարդար զաւարճութեան անձախօս աղջկաւորոց:

273

Աղջկե՛հ զձայնըզոր հոգեպարար պաղոց աղջկեցո
յեշարայել յարժանահոյց Տաղլեանս յէր զյոյներախոս հանգա-
ցեալ ծնօզս ի՛հ, զձեցի Աղարբեա՛ն՝ ամենամեալ Հայրն
ի՛հ. զՄարտոս Սոյրն ի՛հ. զԷնդանի Եղբարս ի՛հ զՍեփա՛ն,
զՋոզեփ և զԱլիկար. զԻոյրն ի՛հ զՂո՛ւմաշ. զՏօրտօրս
ի՛հ զԱռա՛ւաւ, զՍարգիս և զԱրքիզ. և հոյցել յանձա-
խանն Պարգեապոսե՛ն ամ Բարեաց տա՛ ի՛հ Էնդանիան՝ անյրեւել
հանապազ յանձարոց Աղլեա՛նոց շնորհոց Եւրոյ զցօղ անապա-
գլեալեան Եւրոյ. իսկ զանջեցեալն՝ արժանաւորել անանց
փառաց աներելի օրարանաց անձախձան արգաչալեան Եւրոյ
'ի որսն լուսափումոր սիրելեաց Եւրոյ զա՛գալեալեղ:

